

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1989

Vyhlásené: 24.07.1989 Časová verzia predpisu účinná od: 01.03.1991 do: 31.08.1996

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

78

VYHLÁŠKA

Federálneho ministerstva dopravy a spojov

z 21. apríla 1989

o právach a povinnostiach pošty a jej používateľov (poštový poriadok)

Federálne ministerstvo dopravy a spojov podľa § 7 ods. 1 zákona č. 222/1946 Zb. o pošte (poštový zákon) a § 2 vládneho nariadenia č. 240/1949 Zb., ktorým sa vykonáva poštový zákon, ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ

§ 1

Úvodné ustanovenie

(1) Táto vyhláška ustanovuje podmienky pre používanie pošty (zasielacie podmienky), upravuje vzájomný styk medzi poštou a jej používateľmi a ustanovuje práva a povinnosti oboch strán v tuzemskom aj v medzinárodnom poštovom styku; jej súčasťou sú prílohy č. 1 až 6. Osobitné zasielacie podmienky pre zásielky do jednotlivých krajín, najmä rozsah a obmedzenie určitých druhov služieb, sú uvedené pri príslušnej krajine v Poštovom sadzobníku.¹⁾

(2) Poskytovanie služieb pošty organizuje

- a) na území okresu okresná správa spojov, v Plzni, Brne a Ostrave mestská poštová správa a v Prahe a v Bratislave obvodné správy pôšt (ďalej len „okresná správa spojov“),
- b) na území kraja riaditeľstvo spojov, v Prahe a Bratislave riaditeľstvo pôšt (ďalej len „riaditeľstvo spojov“),
- c) na území Českej socialistickej republiky Správa pôšt a telekomunikácií Praha a na území Slovenskej socialistickej republiky Správa pôšt a telekomunikácií Bratislava (ďalej len „správa pôšt a telekomunikácií“).

(3) Na prepočty československej meny na zahraničnú menu a naopak, s výnimkou súm zasielaných poštovými poukázkami, používa pošta osobitné menové jednotky Svetovej poštovej únie; ich prepočet je uvedený v Poštovom sadzobníku.

DRUHÁ ČASŤ
SPOLOČNÉ USTANOVENIA O ZÁSIELKACH

Všeobecné ustanovenia o zásielkach

§ 2
Zásielky

(1) Zásielkami podľa tejto vyhlášky sú listové zásielky, cenné listy, balíky a poštové poukážky.

(2) Listovými zásielkami sú

- a) v tuzemskom i medzinárodnom styku lístky, listy, slepecké zásielky a novinové zásielky,
- b) len v tuzemskom styku letákové zásielky, odpovedné zásielky a staničné listy,
- c) len v medzinárodnom styku tlačivá a balíčky.

(3) Obyčajnými listovými zásielkami sú listové zásielky, ktoré nie sú podané doporučené (§ 25). Zapísanými zásielkami sú listové zásielky, ktoré sú podané doporučené (doporučené zásielky), cenné listy, balíky a poštové poukážky.

(4) Pri vybraných poštách možno do krajín, pri ktorých je to uvedené v poštovom sadzobníku, podávať zásielky medzinárodnej zrýchlenej pošty (Express Mail Service), ďalej len „zásielky EMS“. Tieto zásielky sa dopravujú s najväčšou prednosťou, a to najrýchlejšími dopravnými prostriedkami. Informácie o zasielacích podmienkach zásielok EMS a o poštách, ktoré tieto zásielky prijímajú je povinná poskytovať každá pošta.

§ 3
Dispozície so zásielkami

(1) Disponovať s podanou zásielkou, dokiaľ ju pošta nedodala, je oprávnený len jej odosielateľ, pokiaľ nebola zhabaná podľa predpisov v krajine jej podania alebo určenia.

(2) Pri podaní zapísanej zásielky tuzemského styku môže jej odosielateľ žiadať poznámkou

- a) „Neukladať“, aby zásielka bola vrátená ihneď po prvom márnom pokuse o doručenie,
- b) „Uložiť 5 dní“, aby zásielka nebola uložená na pošte dlhšie ako päť kalendárnych dní,
- c) „Uložiť 15 dní“, aby zásielka nebola uložená na pošte dlhšie ako 15 kalendárnych dní,
- d) „Nevracať“, aby pošta so zásielkou v prípade jej nedoručiteľnosti zaobchádzala ako s neodbytnou. Poznámku vyznačí na adresnej strane zásielky, pri balíkoch aj na zadnej strane poštovej sprievodky v rubrike „Poznámky“.

§ 4
Doprava zásielok

(1) Dopravou zásielok je ich príjem, preprava a dodanie; začína sa dňom ich prijatia na dopravu poštou a končí sa dňom, pri telegrafických poukážkach aj hodinou, ich dodania prijímateľovi. Prepravou zásielok je premiestňovanie zásielok z miesta podania do miesta určenia. Dodaním zásielky je jej doručenie, oznámenie o príchode alebo o uložení zásielky, pripravenie poukážky na pripísanie na účet v peňažnom ústave alebo pripravenie zásielky na odnášku z pošty.

(2) Okrem vecí, ktoré je zakázané poštou dopravovať,²⁾ nie je dovolené v medzinárodnom poštovom styku zasielať ešte

- a) vecí, ktorých dovoz alebo obeh je v krajine určenia zakázaný,

- b) skaze podliehajúce biologické látky, s výnimkou uvedenou v bode 42 prílohy č. 1 tejto vyhlášky,
- c) živočíchy s výnimkou včiel, pijavíc a priadok morušových; úradne uznané ústavy môžu však zasielať cudzopasníky a ničiteľa škodlivého hmyzu, a to len v listových zásielkach,
- d) v listových zásielkach platinu, zlato, striebro, drahokamy, šperky a iné drahocenné predmety, mince, papierové peniaze alebo akékoľvek cenné papiere znejúce na doručiteľa.

(3) Veci uvedené v odseku 2 písm. d) možno zasielať len v balíkoch s udanou cenou za podmienok ustanovených v § 22 ods. 10 a v cenných listoch; v balíkoch bez udanej ceny ich možno zasielať len do krajín, do ktorých nie je možné zasielať balíky s udanou cenou.

(4) Zasielacie podmienky pre nebezpečné veci,³⁾ ktoré možno výnimočne podávať na dopravu poštou (veci podmiennečne dopravované) sú uvedené v prílohe č. 1 tejto vyhlášky.

(5) Zaplatenie prirážky za porušenie zákazu dopravy a za porušenie zasielacích podmienok pre veci podmiennečne dopravované⁴⁾ ukladá okresná správa spojov, v ktorej obvode bola zásielka podaná.

(6) Pošta je oprávnená požadovať, aby odosielateľ vyhlásil, že ním odosielaná zásielka neobsahuje veci, ktorých doprava je poštou zakázaná; ak odosielateľ odmietne vyhovieť, pošta zásielku na dopravu neprijme. Pri doprave zásielok je pošta oprávnená presvedčiť sa, či boli dodržané zasielacie podmienky.

(7) Ak pošta otvára uzavretú zásielku,⁵⁾ prizve odosielateľa alebo adresáta; ak to nie je možné, prizve nezúčastnenú osobu. Pri zásielkach, na ktoré sa vzťahuje ochrana listového tajomstva, urobí pošta opatrenia, aby tajomstvo nebolo porušené. Prevzatie vecí prepadajúcich v prospech štátu^{5a)} pošty potvrdí orgán štátnej správy, ktorý ich prevzal.

(8) Za včasnú dopravu zásielky tuzemského styku, ktorá spĺňa ustanovené zasielacie podmienky, sa považuje dodanie

- a) listovej zásielky, poštovej poukážky, cenného listu a súrneho balíka najneskôr druhý deň po dni podania,
- b) balíka najneskôr štvrtý deň po dni podania,
- c) telegrafickej poukážky najneskôr do šiestich hodín od jej podania.

(9) Do ustanovenej doby dopravy zásielok sa nezapočítava doba, po ktorú sa tieto zásielky podľa rozsahu doručovacej služby na príslušnej dodacej pošte nedoručujú.

(10) Pri prekročení doby dopravy ustanovenej v odseku 8 pošta vracia za telegrafickú poukážku, náhle podanú zásielku a súrny balík sadzbu podľa Poštového sadzobníka.

§ 5

Informácie o zásielkach

(1) Informácie o zásielkach oznamuje pošta v lehote ustanovenej v odseku 2 len odosielateľovi, adresátovi a ich zástupcom alebo právnym nástupcom, ak svoje oprávnenie preukážu a zásielku dostatočne označia. Telefonické informácie pošta neposkytuje.

(2) Prevádzkové doklady o zásielkach uschováva pošta tri roky po podaní zásielok na dopravu poštou, ak ide o podacie doklady, alebo po dodaní zásielok, ak ide o dodacie doklady.

§ 6 Poštové sadzby

(1) Poštové sadzby uvedené v Poštovom sadzobníku sa uhrádzajú platnými československými poštovými známkami alebo v hotovosti.

(2) Okresná správa spojov môže organizáciám na ich žiadosť povoliť, aby sadzby uhradili úverom alebo paušálom poštovného, pri hromadnom podaní zásielok aj prevodom z ich účtu v peňažnom ústave, alebo aby ich zúčtovali odtlačkom výplatného stroja.

(3) Výplatné je úhrnom sadziieb uhrádzaných pri podaní zásielok, doplatné je úhrnom sadziieb uhrádzaných pri dodaní zásielok.

(4) Pri podaní na dopravu musia byť úplne vyplatené všetky druhy zásielok s výnimkou odpovedných.

(5) Odosielateľ je povinný nalepiť poštové známky do vyhradeného priestoru adresnej strany zásielok (§ 12 ods. 2); prehýňať pritom známky z jednej strany zásielky na druhú nie je dovolené. Ak vo vyhradenom priestore adresnej strany nie je dostatok miesta na všetky známky, je možné nalepiť známky aj na zadnú stranu zásielky. Odosielateľ pritom uvedie na adresnej strane bezprostredne pod nalepenými známkami výrazné označenie „./.“. Na lístkoch a tlačivách v tvare lístka sa známky a odtlačky výplatných strojov umiestňujú výhradne na adresnej strane.

(6) Poštové známky sa pri podaní zásielok na poštovú dopravu pečiatkujú poštovou dennou pečiatkou; známky nedopatrením neopečiatkované sa prečiarkujú.

(7) Pošta vyberá pri dodaní zásielky doplatné podľa Poštového sadzobníka, ak zistí, že zásielka je nevyplatená, vyplatená neplatnými známkami alebo vyplatená len čiastočne, alebo že zásielka z cudziny nevyhovuje ustanoveným zasielacím podmienkam. Zaplatené doplatné vyúčtováva dodacia pošta v ľavej dolnej štvrtine adresnej strany. Nevyplatené alebo nedostatočne vyplatené obyčajné listové zásielky do cudziny vráti podacia pošta odosielateľovi na doplnenie výplatného; v ostatných prípadoch sa zásielky zaťažia doplatným.

(8) Od sadziieb sú s výnimkou sadzby za leteckú prepravu oslobodené

- a) slepecké zásielky,
- b) zásielky adresované vojnovým zajatcom, civilným internovaným osobám a zásielky odosielané vojnovými zajatcami; ich zasielacie podmienky sú uvedené v Poštovom sadzobníku.

(9) Pošta vracia na základe žiadosti, oprávnenej sťažnosti alebo reklamácie

- a) preplatené sadzby s výnimkou výplatného preplateného odosielateľom na listových zásielkach,
- b) sadzby podľa Poštového sadzobníka za poskytované služby a osobitné zaobchádzanie so zásielkou, ak s ňou tak podľa tejto vyhlášky nezaobchádzala,
- c) výplatné za podanú a od podacej pošty dosiaľ nevypravenú zásielku, ak odosielateľ požiada o jej vrátenie.

Uvedené sumy pošta vracia tomu, kto ich uhradil.

(10) V medzinárodnom styku vracia pošta sadzby za neuskutočnenú časť prepravy balíka, ktorý bol vrátený pre zastavenie služby; za vrátenie takého balíka sadzbu nevyberá. Za zásielky medzinárodného styku, ktoré boli vypravené, ale bez zavinenia pošty nevystúpili do cudziny, vracia pošta odosielateľovi uhradené výplatné po zrážke výplatného za dopravu v tuzemskom styku.

(11) Pri výplate náhrady škody za stratu, úplný úbytok alebo úplné zničenie zásielky vráti pošta zaplatené sadzby; to platí aj pre balíky a cenné listy, ktoré boli odosielateľovi vrátené pre ich poškodenie alebo úbytok. Za doporučenú zásielku medzinárodného styku, ktorá došla z cudziny alebo ktorá vystúpila do cudziny, sa však výplatné pri výplate náhrady škody nevracia.

(12) Výplatné za zapísané zásielky s výnimkou poštových poukázok platených v hotovosti potvrdí pošta pri ich podaní. Na žiadosť odosielateľa potvrdí pošta výplatné za obyčajné listové zásielky, ak bolo uhradené v hotovosti pri priehradke pošty.

§ 7

Peňažný styk s poštou

(1) Pošta prijíma a vypláca peniaze len v platnej československej mene.

(2) Pri troch a viacerých platbách naraz platiteľ spíše jednotlivé platby a vyznačí ich súčet; pri väčších platbách v rôznych druhoch platidiel vyhotoví peňažný lístok a ten pošte odovzdá zároveň s peniazmi. Bankovky tej istej hodnoty platiteľ páskuje po 100 kusoch a mince balí do zvitkov po 50 kusoch alebo do vreciek po 100 kusoch. Bankovky musia byť urovnané a uhladené. Na peňažných páskach, vreckách a zvitkoch musí byť vyznačený počet vložených kusov, ich hodnota a úhrnná suma.

(3) Pošta vymieňa peniaze len vtedy, ak to dovoľuje stav jej hotovosti. Obehom opotrebované a poškodené peniaze, pokiaľ sú celé a nie sú pochybnosti o ich pravosti, prijíma a vymieňa pošta v ich menovitej hodnote. Peniaze, pri ktorých vznikne podozrenie z úmyselného poškodenia, falšovania, pozmenenia alebo ktoré sú inak podozrivé, odoberie pošta na potvrdenku bez náhrady a odovzdá ich Štátnej banke československej.⁶⁾

Spoločné zasielacie podmienky

§ 8

Obal a uzávera

(1) Ak podľa tejto vyhlášky nie je možné podávať zásielky bez obalu a uzávery, musia byť zabalené a uzavreté tak bezpečne, aby ich obsah bol dostatočne chránený pred stratou, úbytkom a poškodením.

(2) Obal, uzávera a vnútorné balenie zásielok musí byť primerané povahe, hmotnosti a cene obsahu, spôsobu a dĺžke dopravy; úprava zásielok obsahujúcich veci podmienene dopravované je ustanovená prílohou č. 1, úprava zásielok obsahujúcich tekutiny, živočíchy, krehké, premáčajúce, premasťujúce, farbiace veci a veci ľahko sa kaziace je ustanovená prílohou č. 2.

(3) Obal zásielky musí umožňovať vyznačenie adresných údajov a iných poznámok, umiestnenie výplatného, nálepiek a odtlačkov podacích a iných pečiatok.

(4) Voliť vhodný obal a uzáveru zásielky je vecou odosielateľa. Ak pošta pri prijímaní zásielky zistí na obale alebo uzávere chybu, vráti zásielku podávateľovi.

(5) Pošta neprijíma zásielky, z ktorých obalov vyčnievajú pre manipuláciu nebezpečné predmety. Zásielky uzavreté drôtom, kovovými páskami alebo páskami z umelej hmoty musia mať styky drôtov alebo pásk zabezpečené ochranným materiálom; ak sú ťažšie ako 5 kg, musia byť obviazané silným motúzom alebo mať pútku.

(6) Používanie upotrebených obálok, lístkov alebo tlačív v tvare lístka nie je dovolené. Upotrebené obaly možno použiť len pre balíky bez udanej ceny, a to len vtedy, ak sú odstránené pôvodné nálepky a adresné údaje.

(7) Listové zásielky musia byť pravouhlé alebo vo zvitku a upravené tak, aby mohli byť čitateľne pečiatkované a neumožňovali vzájomné zasúvanie do seba. Na obálky, lístky a tlačivá v tvare lístka nie je dovolené nalepovať papier obsahujúci luminiscenčné farbivo.

(8) Filmy sa pred vložením do obalu zásielky uzavrú do igelitového vrečka s lístkom s odosielateľovou a adresátovou adresou.

(9) Technické požiadavky na kvalitu, povrchovú úpravu papiera a na potlač adresných strán obálok a lístkov sú uvedené v štátnej alebo odborovej norme.⁷⁾ Písomnosti z papiera s nižšou plošnou hmotnosťou ako 160 g/m² nie je možné zasielať bez obálky alebo obalu.

§ 9

Hmotnosť

(1) Najvyššia dovolená hmotnosť zásielok je uvedená v prílohe č. 3.

(2) Do hmotnosti zásielky sa nezapočítava hmotnosť vývozného povolenia, vyhlásenia alebo iného dokladu, ktorý ho nahrádza.

(3) Zistenú hmotnosť cenných listov a balíkov vyznačuje pošta na zásielke, na poštovej sprievodke a na podacej potvrdenke. Hmotnosť cenného listu vyznačuje pošta s presnosťou na 1 g; časť hmotnosti menšia ako 1 g sa zaokrúhľuje na celé gramy smerom hore. Hmotnosť balíka vyznačuje pošta s presnosťou na 100 g; časť hmotnosti menšia ako 100 g sa zaokrúhľuje na 100 g smerom hore.

(4) Hmotnosť vyznačená odosielateľom, ktorému pošta zverila váženie zásielok (§ 33 ods.3), sa pokladá za správnu, pokiaľ ju podacia pošta neopraví.

§ 10

Rozmery

Dovolené rozmery zásielok sú uvedené v prílohe č. 3; pri rozmeroch dovolených pre jednotlivé druhy zásielok je prípustná odchýlka ± 2 mm.

§ 11

Adresa

(1) Adresa adresáta musí byť uvedená na všetkých zásielkach, s výnimkou letákových zásielok (§ 19). Odosielateľ môže vyznačiť svoju adresu na každej zásielke, musí ju však uviesť na všetkých zapísaných zásielkach a na staničných listoch; odporúča sa uvádzať ju na všetkých obyčajných listových zásielkach do cudziny. Ak sa v zapísanej zásielke tuzemského styku zasielajú návrhy na súťaž, môže odosielateľ svoju adresu nahradiť poznámkou „Anonymná súťaž“ a svoju adresu uviesť len na podacej potvrdenke.

(2) Adresa musí byť uvedená tak presne, aby nevznikli pochybnosti, kam má pošta zásielku prepraviť, kde a komu ju má dodať. Posúdiť, či je adresa zásielky správna a úplná, prislúcha dodacej pošte.

(3) Zásielku bez adresy, s nepresnou, neúplnou alebo tak nezreteľnou adresou, že zásielku nemožno dodať, pošta vráti odosielateľovi; ak ho nemožno zistiť, je zásielka neodbytná.

(4) Adresa sa píše latinkou, do cudziny v jazyku známom v krajine určenia alebo po francúzsky; do krajín, v ktorých sa používa iné písmo, musí byť aspoň názov krajiny určenia napísaný latinkou.

(5) Adresa zásielky tuzemského styku obsahuje údaje v tomto poradí

- a) označenie adresáta (meno a priezvisko alebo názov organizácie),
- b) miesto dodanie (názov ulice, námestia alebo verejného priestranstva, obce a jej časti a číslo domu⁸⁾) alebo spôsob dodania (údaj „Poste restante“, údaj „Poštový priechinok“ doplnený číslom priechinka, alebo označenie listovej doručovacej schránky),
- c) prepravné údaje (poštové smerovacie číslo s názvom dodávacej pošty, do miest, ktoré majú viac dodávacích pôšt, môže byť na zásielkach adresovaných na miesto dodania názov dodávacej pošty nahradený názvom miesta určenia).

(6) Na zásielkach do cudziny sa adresa píše podľa zvyklostí krajiny, do ktorej je zásielka určená; miesto a krajina určenia sa uvádzajú veľkými písmenami. Na zásielkach poste restante sa má uviesť aj názov pošty, na ktorej sa má zásielka uložiť, a poznámka „POSTE RESTANTE“ písaná veľkými písmenami. Vzory správneho písania adres do niektorých krajín a dovolené skratky pre vyznačenie krajiny určenia sú uvedené v Poštovom sadzobníku.

(7) Poštové zásielky možno adresovať poste restante. Adresovať poste restante nemožno poštové poukážky na sumu vyššiu ako 2000 Kčs, zásielky s vecami podmienene dopravovanými podľa prílohy č. 1 a úradné písomnosti s doručenkou podľa prílohy č. 5. Na všetkých zásielkach poste restante musí byť adresát označený menom a priezviskom. Zásielky poste restante znejúce na značku vráti pošta odosielateľovi; ak nie je uvedený, je zásielka neodbytná.

(8) Poštové smerovacie číslo sa píše na poslednom riadku adresy vľavo od názvu dodávacej pošty. Je zložené z trojčísli a dvojčísli, nesmie byť podčiarknuté. Na zásielkach s predtlačenými rámečkami sa poštové smerovacie číslo píše do týchto rámečkov, s výnimkou zásielok do cudziny, kde na poslednom riadku adresy musí byť uvedená len krajina určenia.

(9) Údaje adresnej strany nesmú byť napísané obyčajnou alebo atramentovou ceruzkou a prostriedkom obsahujúcim luminiscenčné farbivo. Pri písaní adresy adresáta sa nesmie použiť červená farba. Údaje adresnej strany pri zapísaných zásielkach sa nesmú dodatočne meniť. Vyhотовovanie údajov adresnej strany priepisom alebo prieklepom je možné len pri doručkových obáľkach (§ 26 ods. 3 a príloha č. 5).

(10) Údaje adresnej strany musia byť napísané priamo na zásielke alebo na adresnom štítku, ktorý sa celou plochou prilepí na zásielku alebo na adresnú vlajočku. Adresný štítok nesmie byť menší ako 35 x 70 mm a nesmie sa použiť pri cenných listoch, pri balíkoch do cudziny s udanou cenou a v tých prípadoch, keď možno vzhľadom na povrch zásielky predpokladať, že v priebehu dopravy odpadne. Adresným štítkom musia byť opatrené balíky, ktorých obal má tmavú farbu alebo je vzorkovaný. Adresnú vlajočku je dovolené použiť len pri balíkoch; musí byť dostatočne pevná so spevneným otvorom a s najmenšími rozmermi 100 x 70 mm.

(11) Adresa odosielateľa a adresáta sa píše v pozdĺžnom smere zásielky tak, že

- a) adresa odosielateľa sa umiestňuje v ľavej hornej štvrtine adresnej strany zásielky alebo v odtlačku výplatného stroja; pri listovej zásielke sa môže vyznačiť na jej zadnej strane,
- b) adresa adresáta sa umiestňuje do pravej dolnej štvrtiny adresnej strany zásielok,
- c) na zásielkach, ktorých adresná strana nemá tvar pravouholníka, sa adresa odosielateľa umiestňuje na ľavej strane a adresa adresáta na pravej strane.

§ 12**Adresná strana zásielky**

(1) Na adresnej strane zásielky je dovolené uvádzať okrem adresy odosielateľa a adresáta

- a) touto vyhláškou predpísané označenia a poznámky týkajúce sa druhu a obsahu zásielok, výplatného, spôsobu dopravy a požadovaného zaobchádzania so zásielkou,
- b) spisové značky, značky inzerátov, označenie súťaži a iné podobné údaje, ak sú umiestnené v ľavej hornej štvrtine adresnej strany spravidla nad adresou odosielateľa,
- c) evidenčný znak nad označením adresáta,
- d) obrazové námety, kresby a nálepky len pri príležitostných obáľkach a lístkoch vydaných Federálnym ministerstvom dopravy a spojov,
- e) podnikový znak, ak je súčasťou adresy odosielateľa alebo odtlačku jeho výplatného stroja.

(2) Na adresnej strane zásielky sa umiestňujú

- a) v ľavej hornej štvrtine adresa odosielateľa, údaje uvedené v odseku 1 písm. b), poznámky týkajúce sa spôsobu dopravy a požadovaného zaobchádzania so zásielkou a podacie a ostatné nálepky pošty,
- b) v pravej hornej štvrtine výplatné a poznámky vzťahujúce sa na výplatné,
- c) v pravej dolnej štvrtine adresa adresáta a evidenčné znaky.

Druhy zásielok**§ 13****Lístky**

(1) Lístky musia spĺňať podmienky ustanovené štátnou alebo odborovou normou.⁹⁾

(2) Lístky sa zasielajú bez obalu. Nesmú mať vyčnievajúce alebo vyduté časti a nemožno k nim nič pripájať s výnimkou výstrižkov z novín a iných nálepiek, ak sú prilepené celou plochou.

(3) Na lístky, ktoré nevyhovujú podmienkam uvedeným v odsekoch 1 a 2, sa vzťahujú zasielacie podmienky pre listy.

§ 14**Listy**

V listoch možno zasielať písomnosti a drobné predmety do hmotnosti a rozmerov uvedených v prílohe č. 3. Ich obal musí byť uzavretý. Veci podliehajúce colnému konaniu možno v liste zasielať len do krajín, pri ktorých je to uvedené v Poštovom sadzobníku.

§ 15**Novinové zásielky**

(1) Ako novinové zásielky môže vydávateľ zasielať periodickú¹⁰⁾ a ostatnú tlač vydávanú v Československej socialistickej republike, a to na základe povolenia riaditeľstva spojov príslušného podľa miesta podania.

(2) Ako novinové zásielky nemožno zasielať tlač

- a) ak sa pri jednom podaní na poštovú dopravu podáva menej ako 100 zhodných výtlačkov,
- b) s prevažne reklamným obsahom,

c) do cudziny.

(3) K novinovým zásielkam možno pripájať neobmedzený počet príloh upravených tak, aby sa nimi nezmenil obvyklý spôsob balenia tlače, ku ktorej sa pripájajú.

(4) Samostatné literárne celky, aj keď sa vydávajú periodicky pod spoločným označením, nemožno podávať ako novinové zásielky ani ako ich prílohy.

(5) O povolenie podávať novinové zásielky žiada vydavateľ na tlačive pošty; k žiadosti pripojí ukázkový výtlačok. Pre každý titul a pre každé miesto, v ktorom sa majú novinové zásielky podávať, sa musí vyhotoviť samostatná žiadosť. Zmenou názvu tlače alebo zmenou vydavateľa povolenie zaniká.

(6) Vydavateľ musí zabezpečiť, aby tiráž každého výtlačku bola doplnená údajom o tom, kto a kedy podávanie novinových zásielok povolil.

(7) Novinové zásielky nemožno podávať doporučené. Na dopravu sa podávajú na pošte, ktorú vydavateľovi určí riaditeľstvo spojov.

(8) Ak odosielateľ použije ako uzáveru novinovej zásielky adresnú pásku, uvedie na nej počet výtlačkov; nemožno však použiť pásku z červeného papiera. Objemnejšie zväzky previaže motúzom.

(9) Na novinové zásielky sa nevzťahuje ustanovenie § 8 ods. 9.

§ 16

Tlačivá (len v medzinárodnom styku)

(1) Ako tlačivá možno zasielať

- a) knihy, brožúry, noviny, časopisy, učebnice, vedecké publikácie, hudobné partitúry, kalendáre a zemepisné mapy, včítane ich výstrižkov alebo fotokópií,
- b) propagačné alebo reklamné letáky a prospekty,
- c) lístky s predtlačeným blahoprajným alebo sústrastným textom,
- d) navštívenky alebo oznámenia s predtlačeným textom o udalostiach súkromnej povahy alebo tlačivá týkajúce sa prípravy, konania, priebehu a výsledkov usporadúvaných akcií,
- e) nevyplnené tlačivá.

(2) Na tlačivách je dovolené

- a) vyznačovať adresu a povolanie odosielateľa a adresáta, názov podniku, miesto a deň odoslania zásielky a poradové a evidenčné číslo,
- b) opravovať tlačové chyby alebo zvýrazňovať určité slová a časti tlačených textov,
- c) vyplňať predtlačené objednávky kníh, brožúr, rytín, hudobnín, novín a časopisov,
- d) dopĺňať na blahoprajných alebo sústrastných lístkoch a tlačených navštívenkách obvyklé zdvorilostné frázy, ktoré nesmú obsahovať viac ako päť slov alebo rovnaký počet začiatočných písmen,
- e) uvádzať na tlačených literárnych a umeleckých dielach venovanie alebo prikladať k nim venovanie a faktúru za zasielanú vec,
- f) dopĺňať na výstrižkoch z novín a časopisov údaje o publikácii, z ktorej pochádzajú.
- g) uviesť v adrese za menom adresáta poznámku „Ou tout autre occupant des lieux“ (alebo inému obyvateľovi v mieste), alebo rovnakú poznámku v jazyku známom v krajine určenia.

(3) Obsah tlačív nesmie mať povahu osobnej korešpondencie. Doplnky, opravy a prílohy tlačív musia byť v priamej súvislosti s ich obsahom a nesmie nimi vzniknúť dohodnutá reč alebo oznámenie.

(4) Ak pošta dodatočne zistí, že tlačivo nevyhovuje zasielacím podmienkam, vráti zásielku alebo jej časť odosielateľovi v doporučenej zásielke. Ak odosielateľ nie je známy, zaobchádza s ňou ako s neodbytnou.

(5) Tlačivá v tvare lístka sa môžu zasielať bez obalu, ostatné tlačivá sa musia zasielať v otvorených obaloch. Za otvorený sa považuje obal s uzáverou, ktorú možno ľahko sňať a znova použiť; pri použití obálky musí byť jej chlopňa zasunutá.

(6) V ľavej hornej štvrtine adresnej strany tlačív musí odosielateľ vyznačiť poznámku „Imprimé“.

(7) Tlačivá odosielané jedným odosielateľom na tú istú adresu sa môžu podávať hromadne, ak ich

- a) celková hmotnosť nie je nižšia ako 5 kg,
- b) hmotnosť včítane obalu nie je vyššia ako 14 kg,
- c) obal je označený adresou adresáta.

(8) Odosielateľ hromadne podávaných tlačív odovzdá pošte adresnú vlajočku z pevného materiálu s najmenšími rozmermi 140 x 90 mm s adresou odosielateľa a adresáta a s výrazným označením „Imprimé-M“. Na adresnej vlajočke sa uhradí výplatné známkami alebo odtlačkom výplatného stroja, prípadne sa na nej uvedie poznámka vzťahujúca sa k výplatnému.

(9) Nedoručiteľné tlačivá sa odosielateľovi vracajú, ak o to požiada na zásielke poznámkou „Renvoyer en cas de non-livraison“ alebo rovnakou poznámkou v jazyku známom v krajine určenia. Bez žiadosti sa vracajú len hromadne podávané tlačivá, doporučené tlačivá a tlačivá obsahujúce knihy.

§ 17

Balíčky (len v medzinárodnom styku)

(1) V balíčkoch možno zasielať tovar a iné veci včítane písomností, ktoré majú povahu aktuálneho oznámenia; tie však nesmú tvoriť viac ako polovicu hmotnosti zásielky, inak sa zásielka považuje za list.

(2) V ľavej hornej štvrtine adresnej strany balíčka musí odosielateľ uviesť poznámku „Petit paquet“.

(3) Balíčky sa na dopravu poštou podávajú uzavreté; pošta je však oprávnená balíček kedykoľvek otvoriť a preskúšať, či odosielateľ dodržal ustanovené zasielacie podmienky. Pevná uzávera balíčkov, najmä pečatou alebo plombou, nie je dovolená.

§ 18

Slepecké zásielky

(1) Ako slepecké zásielky možno zasielať

- a) písomnosti vyhotovené hmatovým písmom,
- b) štočky so slepeckými značkami,

c) zvukové záznamy a zvláštne papiere pre potrebu nevidomých; do krajín, pri ktorých je to v Poštovom sadzobníku uvedené, však len vtedy, ak ich odosiela ústav pre nevidomých alebo sú takému ústavu určené.

(2) Odosielateľ označí zásielku v pravej hornej štvrtine adresnej strany poznámkou „Slepecká zásielka“, do cudziny „Cécogrammes“.

(3) Na obsahu zásielky je dovolené vyznačiť obyčajným písmom poznámky, ktoré sa naň vzťahujú a nemajú povahu osobnej korešpondencie. K zásielke nemožno pripájať faktúry.

(4) Ak pošta zistí, že slepecká zásielka nevyhovuje zasielacím podmienkam, postupuje podľa § 16 ods. 4.

(5) Adresa odosielateľa a adresáta slepeckej zásielky v medzinárodnom styku musí byť napísaná obyčajným písmom; v tuzemskom styku môže byť napísaná vypichovaným reliéfom latinky.

(6) O obale slepeckých zásielok platí obdobne § 17 ods. 3.

§ 19

Letákové zásielky

(1) Ako letákové zásielky môžu organizácie podávať letáky vyhotovené tlačou alebo inou rozmnožovacou technikou a pripájať k nim ukážky tovaru.

(2) Letákové zásielky možno adresovať len skupine prijímateľov, ktorým ich pošta môže dodať bez ďalšieho zisťovania. Informácie o počte prijímateľov v skupine, ktorým majú byť letákové zásielky dodané, pošta neposkytuje.

(3) Letákové zásielky sa balia do zväzkov po 50 alebo po 100 kusoch a podávajú sa v balíku bez udanej ceny; na každom zväzku sa vyznačí skupina prijímateľov. V adrese balíka odosielateľ uvedie údaj „Vedúcemu pošty“, poštové smerovacie číslo a úplný názov príslušnej dodávacej pošty. Na balíku i na poštovej sprievodke uvedie poznámku „Letákové zásielky“, ich počet a úhrnnú sumu výplatného za ne.

(4) Letákové zásielky sa dodávajú najneskôr do siedmich pracovných dní po príchode na dodáciu poštu.

(5) Pošta nezodpovedá za stratu, úbytok alebo poškodenie balíka s letákovými zásielkami. Odosielateľ nemá nárok na vrátenie nadbytočných letákových zásielok a výplatného, ktoré za ne uhradil.

§ 20

Odpovedné zásielky

(1) Na používanie odpovedných obálok alebo lístkov si organizácia musí vopred vyžiadať súhlas svojej dodávacej pošty. K písomnej žiadosti pripojí vzor zásielky. V žiadosti sa zaviaže, že došlé odpovedné zásielky prijme a uhradí za ne doplatné. Ak organizácia nedodržiava ustanovené podmienky, môže byť súhlas kedykoľvek odvolaný.

(2) Odpovedné zásielky možno podávať len ako lístky alebo listy; v pravom hornom rohu adresnej strany zásielky musí byť vytlačené výrazné označenie „ODPOVEDNÁ ZÁSIELKA - Poštové uhrádza prijímateľ!“.

(3) Odosielatelia odpovedné zásielky nevyplácajú; pošta vyberie od ich prijímateľa doplatné.

(4) Ak organizácia používa odpovedné zásielky bez súhlasu dodávacej pošty, považuje ich pošta za nevyplatené (§ 6 ods. 7).

§ 21 **Cenené listy**

(1) Listy s udanou cenou (§ 28) sa zasielajú ako cenné listy, a to len v obáľkach, ktoré vydáva správa spojov. V medzinárodnom styku možno odosielať cenné listy len do krajín, pri ktorých je to uvedené v Poštovom sadzobníku.

(2) Obálky cenných listov sa uzatvárajú papierovou lepiacou páskou, ktorá musí byť

- a) z jedného kusa a najmenej 20 mm široká,
- b) nalepená bez použitia ďalšieho lepidla celou plochou rovnobežne s pozdĺžnymi okrajmi obálky,
- c) umiestnená tak, aby zachytila všetky chlopne obálky a pritom sa nedotýkala okrajov obálky. Používať pásku vlastnej výroby alebo pásku z umelej hmoty a nalepenú pásku odtrhávať a znovu nalepovať nie je dovolené.

Vnútorne balenie cenných listov, obsahujúcich bankovky a cenné papiere s hodnotou vyššou ako 2000 Kčs, musí byť z kartónu, umelej hmoty, kovu, alebo iného materiálu, pevnejšieho ako papier.

(3) Cez nalepenú pásku sa odosielateľ najmenej dvakrát podpíše tak, aby časť podpisu bola na páske a časť na obálke; organizácia pripojí ešte odtlačok svojej pečiatky. Text v odtlačku pečiatky nesmie byť podčiarknutý a pečiatka nesmie byť orámovaná.

(4) Poštové známky sa na cennom liste nesmú navzájom dotýkať, byť spojené perforáciou alebo prehnuté cez hranu obálky. Výplatné sa nesmie uhradiť filatelistickými hárčkami. Okrem poštových známok a nálepiek nie je dovolené na cenný list čokoľvek nalepovať.

(5) Na cennom liste nie je dovolené vymazávať, opravovať, podčiarkovať alebo prečiarkovať napísané údaje; výnimkou sú služobné záznamy pošty na vracaných a doposielaných zásielkach.

§ 22 **Balíky**

(1) Balík sa podáva s poštovou sprievodkou. Adresa a ostatné údaje na poštovej sprievodke a balíku musia byť zhodné, inak pošta balík neprijme. Do balíka vloží odosielateľ listok so svojou a adresátovou adresou.

(2) Používanie poštových sprievodiek, ktoré nevydala správa spojov, schvaľuje správa pôšt a telekomunikácií.

(3) Ak táto vyhláška obal pre niektoré balíky výslovne nepredpisuje, môžu sa podávať bez obalu. Nie je však dovolené spojiť niekoľko predmetov dohromady a zasielať ich bez spoločného obalu ako jeden balík. Pošta nezodpovedá za škodu, ktorá na zásielke vznikne v dôsledku podania balíka bez obalu.

(4) Ak balík obsahuje živočíchy alebo veci podmiennečne dopravované, musí odosielateľ na jeho obsah upozorniť na adresnej strane balíka, na adresnej vlajočke a na poštovej sprievodke poznámkou podľa prílohy č. 1 a 2. Balík obsahujúci veci podmiennečne dopravované sa musí po celom obvode označiť červeným pruhom; ak to príloha č. 1 ustanovuje, musí byť na adresnej strane uvedený obsah.

(5) Balík so živočíchmi alebo s tekutinami, ktoré kvasia lebo menia svoje skupenstvo, prijme pošta na dopravu za podmienky, že odosielateľ vyznačí na poštovej sprievodke a na podacej potvrdenke poznámku „Na vlastné nebezpečenstvo“ a vedľa nej sa podpíše.

(6) Do balíka medzinárodného styku nie je dovolené vkladať písomnosti, ktoré majú povahu osobnej korešpondencie; ak pošta zistí v balíku nedovolený obsah, postupuje podľa § 16 ods. 4.

(7) Pri balíkoch medzinárodného styku musí odosielateľ uviesť opatrenie pre prípad nedoručiteľnosti, a to na zadnej strane poštovej sprievodky a na tlačive pošty „Pokyny odosielateľa“. Opatrenie potvrdí svojim podpisom, organizácia aj pečiatkou. Odosielateľ môže uviesť iba jeden z predtlačných pokynov, pokiaľ niektorý z nich podľa Poštového sadzovníka krajina určenia nevyklúčila. Za ohlášku nedoručiteľnosti balíka vyberá pošta sadzbu podľa Poštového sadzovníka. Ak odosielateľ žiada, aby jeho balík nebol doposielaný, vyznačí na adresnej strane poštovej sprievodky aj balíka poznámku „Ne pas réexpédier“ a vedľa nej sa podpíše.

(8) Balík tuzemského styku s udanou cenou nad 1 000 Kčs a balík do cudziny s akoukoľvek udanou cenou

- a) musí byť zabalený a obviazaný, konce motúza musia byť zapečatené na voľnej kartónovej podložke alebo zaplombované so zreteľným odtlačkom pečatidla alebo plombovacích klieští so znakom odosielateľa; uzamknuté kufre a cestovné tašky a nedeliteľné veci sa môžu podávať bez obalu, nedeliteľné veci podávané bez obalu nemusia byť obviazané,
- b) musia mať všetky spoje obalu prelepené najmenej 20 mm širokou papierovou lepiacou páskou, ktorú odosielateľ na každej strane balíka najmenej dvakrát podpíše tak, aby časť podpisu bola na páske a časť na obale; organizácia pripojí ešte odtlačok pečiatky.

(9) Na obviazanie balíka podľa odseku 8 sa nesmie použiť papierový motúz. Motúz nesmie byť nadväzovaný a v miestach, kde sa križuje, musí byť zasľučkovaný a utiahnutý tak, aby ho nebolo možné bez porušenia pečate alebo plomby rozviazať a opäť na balík pripevniť.

(10) Papierové peniaze, mince, cenné papiere, drahé kovy, drahokamy a iné cenné predmety možno v balíkoch zasielať, ak

- a) sú zabalené do vhodného obalového materiálu tak, aby sa nemohli posúvať, a uložené do vonkajšieho obalu podľa písmena b),
- b) vonkajší obal je z pevného materiálu a je opatrený potrebným počtom plomb alebo pečatí so zhodnými odtlačkami znaku pečatidla alebo plombovacích klieští odosielateľa; mince, drahé kovy a drahokamy zabalené podľa písmena a) môžu byť v tuzemskom styku uložené do pevného textilného vrečka bez vonkajších švíkov a s hrdlom po uzavretí prešíť konopným motúzom so zaplombovanými koncami,
- c) na balíku tuzemského styku je udaná cena vyššia ako 1 000 Kčs.

(11) Balík tuzemského styku s udanou cenou nad 1 000 Kčs, ktorého odosielateľom je občan, pošta na žiadosť podávateľa a v jeho prítomnosti zaplombuje alebo zapečatí. Výnimočne môže pošta poskytnúť túto službu aj organizácii.

(12) Na žiadosť odosielateľa pošta balík dopravuje ako krehký alebo neskladný; v medzinárodnom styku však možno krehké a neskladné balíky podávať len do krajín, pri ktorých je to uvedené v Poštovom sadzovníku.

(13) Ako krehké sa musia podať balíky obsahujúce veci, ktoré sa môžu počas dopravy ľahko rozbiť alebo poškodiť alebo pri ktorých to ustanovujú prílohy č. 1 a 2.

(14) Ako neskladné sa musia podať balíky

- a) ktoré pre svoj tvar, povahu obsahu alebo štruktúru nemožno ukladať medzi iné balíky,
- b) ktorých najväčší rozmer presahuje 1 500 mm a súčet dĺžky, šírky a výšky presahuje 2 000 mm; v medzinárodnom styku platia rozmery uvedené v Poštovom sadzobníku,
- c) v prípadoch uvedených v prílohách č. 1 a 2.

(15) Balíky tuzemského styku sa podávajú a prednostne prepravujú a dodávajú ako súrne

- a) na žiadosť odosielateľa,
- b) ak obsahujú veci podmienene dopravované podľa prílohy č. 1,
- c) ak to ustanovuje príloha č. 2.

§ 23

Poštové poukážky

(1) V tuzemskom styku sa poštovými poukážkami môžu odosielať neobmedzené peňažné sumy; telegrafickými poštovými poukážkami adresovanými poste restante, však len peňažné sumy do 5000 Kčs včítane. Do cudziny možno poštovými poukážkami odosielať peniaze len na základe povolenia príslušného devízového orgánu, a to len do krajín, pri ktorých je to uvedené v Poštovom sadzobníku, a do súm, ktoré tieto krajiny povoľujú. V styku s cudzinou sa musia používať medzinárodné poštové poukážky.

(2) V tuzemskom styku sa používajú

- a) poštové poukážky A určené na pripísanie peňažných súm na účet adresáta v peňažnom ústave; odosielané sumy sa platia v hotovosti,
- b) poštové poukážky B určené na odosielanie peňažných súm z účtu v peňažnom ústave na výplatu v hotovosti,
- c) poštové poukážky C určené na výplatu peňažných súm v hotovosti; odosielané sumy sa platia v hotovosti,
- d) poštové poukážky D určené na telegrafickú dopravu peňažných súm a na ich výplatu v hotovosti; odosielané sumy sa platia v hotovosti alebo z účtu v peňažnom ústave.

(3) Poštové poukážky, ktoré nevydala správa spojov, sa môžu používať len po schválení správou pôšt a telekomunikácií.

(4) Poštová poukážka A môže mať dva podacie lístky (§ 35 ods. 1); taká poštová poukážka musí mať na všetkých dieloch poznámku „Odpis podacieho lístku“.

(5) Poštové poukážky B sa podávajú so zoznamom poštových poukážok, ktorý nahrádza podacie lístky a musí obsahovať úplné adresy adresátov.

(6) Výplata poštových poukážok B, C a D môže byť obmedzená výplatnou podmienkou „Do vlastných rúk“. Pri poštových poukážkach B možno použiť aj výplatnú podmienku „Vyplatte dňa ...“; ak výplatný termín pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, vyplatí pošta poštovú poukážku v predchádzajúci pracovný deň. Výplatné podmienky sa uvádzajú na všetkých dieloch poštovej poukážky.

(7) Poštové poukážky musia byť vyplnené na všetkých dieloch čitateľne, zhodne a podľa predtlače v českom alebo slovenskom jazyku. O spôsobe ich vyplňania platí § 11 ods. 9. Suma slovom sa na hlavnom diele poštovej poukážky píše od ľavého okraja príslušnej predtlače, tvorí

jedno slovo a začína sa veľkým písmenom; haliere sa vyznačujú iba číslicami. Voľné miesto pred a za údajom sumy číslicami i slovom odosielateľ prečiarkne.

(8) Údaje na poštovej poukážke sa dodatočne nesmú opravovať, prečiarkovať alebo vymazávať a diely poštovej poukážky nesmú byť pred podaním oddelené.

(9) Pošta nezodpovedá za škodu, ktorá vznikne tým, že odosielateľ nedodržel podmienky podľa odsekov 5, 7 a 8, pokiaľ sa nepreukáže, že odosielateľ jej vznik nezavinil, a to aj v prípade, keď pošta príjem poštovej poukážky podľa § 33 ods. 5 neodmietla.

(10) Ak od podania poštovej poukážky do jej predloženia na výplatu uplynie doba dlhšia ako dva mesiace, pošta ju vyplatí až po overení, že poukázaná suma nebola dosiaľ vyplatená.

§ 24 **Staničné listy**

(1) Staničné listy sú listové zásielky pravidelne zasielané tým istým odosielateľom tomu istému adresátovi. Môžu sa podávať len so súhlasom okresných správ spojov príslušných podľa miesta podávania a miesta dodávania.

(2) Staničné listy pošta nedoručuje; podávajú a vydávajú sa len v čase a len na poštách, ktoré určia okresné správy spojov.

(3) Adresná strana staničného listu musí byť orámovaná červeným pruhom; na jej ľavej polovici sa uvedie poznámka „Staničný list“ a označenie poštových kurzov, ktorými sa zásielka postupne prepravuje. Ak odosielateľ používa na zasielanie staničných listov trvalý obal, musí byť adresná strana upravená tak, aby pošte umožňovala zúčtovať výplatné a opečiatkovať zásielku.

(4) Pošta vydá staničný list len tomu, kto sa preukáže preukazným listom, ktorý adresátovi vystaví okresná správa spojov.

(5) Ak si adresát nevyzdvihuje staničné listy v čase určenom okresnou správou spojov ani po opätovnom upozornení, môže okresná správa spojov svoj súhlas na dopravu staničných listov odvolať.

Poskytované služby

§ 25 **Doporučené zásielky**

(1) Doporučene možno odosielať listové zásielky s výnimkou

- a) novinových zásielok,
- b) hromadne podávaných tlačív do krajín, ktoré to podľa Poštového sadzovníka nedovoľujú,
- c) letákových zásielok,
- d) staničných listov.

(2) Doporučene sa musia podať úradné písomnosti s doručenkou (príloha č. 5) a listové zásielky, ktoré obsahujú biologický a patologický materiál podľa prílohy č. 1, bod 42.

(3) Odosielateľ zásielku v ľavej hornej štvrtine adresnej strany označí poznámkou „Doporučene“, do cudziny „Recommandé“.

(4) Ak odosielateľ na zalepenie doporučeného listu medzinárodného styku použije lepiacu pásku, musí byť označená jeho menom, značkou alebo podpisom.

§ 26**Zásielky s doručenkou**

(1) Odosielateľ môže k zapísanej zásielke s výnimkou poštovej poukážky A pripojiť vyplnenú doručenkou, na ktorej mu pošta zaobstará potvrdenie prijímateľa, že zásielku dostal. K balíkom a poštovým poukázkam adresovaným do cudziny možno doručenkou pripojiť len vtedy, ak je to pri príslušnej krajine uvedené v Poštovnom sadzobníku. Ak to dovoľujú predpisy krajiny určenia, môže byť dodanie zásielky na doručenke potvrdené podpisom pracovníka dodacej pošty.

(2) Zásielku s doručenkou, pri balíkoch aj poštovú sprievodku, musí odosielateľ označiť poznámkou „Doručenka“, do cudziny „Avis de réception“; poštové poukážky tuzemského styku sa označujú na všetkých dieloch.

(3) Úprava doručeníek, ktoré si odosielateľ obstaral na vlastné náklady, musí byť zhodná s doručenkami vydanými správou spojov. Pre doporučené listy tuzemského styku s doručenkou sa môžu používať biele doručenkové obálky vyrobené podľa odborovej normy;¹¹⁾ potlač adresnej strany musí byť schválená výskumným ústavom spojov. Zasielacie podmienky pre úradné písomnosti s doručenkou tuzemského styku sú uvedené v prílohe č. 5.

§ 27**Zásielky do vlastných rúk**

(1) Ak odosielateľ žiada, aby zapísanú zásielku tuzemského styku s výnimkou poštovej poukážky A dodala pošta výhradne adresátovi, označí zásielku, pri balíkoch aj poštovú sprievodku, poznámkou alebo nálepkou „Do vlastných rúk“.

(2) Do cudziny možno žiadať o dodanie do vlastných rúk len pri doporučených zásielkach, cenných listoch a poštových poukázkach, a to len do krajín, pri ktorých je to uvedené v Poštovom sadzobníku. Zásielky sa označujú poznámkou „A remettre en main propre“.

§ 28**Udaná cena**

Odosielateľ môže udať cenu na balíku a na jeho poštovej sprievodke, musí ju však uviesť na cennom liste. Udaná cena sa vyznačuje v čísliciach v československej mene; do cudziny sa uvádza aj slovom, a to po francúzsky. V styku s cudzinou nesmie udaná cena presahovať skutočnú cenu obsahu zásielky a sumu uvedenú pri príslušnej krajine v Poštovom sadzobníku.

§ 29**Zásielky na dobierku**

(1) Na žiadosť odosielateľa vydá pošta zapísanú zásielku prijímateľovi len vtedy, ak uhradí určenú dobierkovú sumu; v medzinárodnom styku možno dobierkou zaťažiť zásielky len do krajín, pri ktorých je to uvedené v Poštovom sadzobníku, a do súm, ktoré tieto krajiny povoľujú. Vybranú dobierkovú sumu pošta vyplatí tomu, koho odosielateľ zásielky uvedie ako adresáta dobierkovej poukážky (odseky 3 a 4).

(2) Zásielku na dobierku odosielateľ označí poznámkou „Dobierka“, do cudziny „Remboursement“, doplnenú údajom dobierkovej sumy v čísliciach a slovom. Na zásielke do cudziny sa dobierková suma uvádza v mene uvedenej v Poštovom sadzobníku, suma slovami sa píše po francúzsky.

(3) Doporučené zásielky a cenné listy tuzemského styku na dobierku sa podávajú s vyplnenou poštovou poukázkou A alebo C označenou na všetkých dieloch poznámkou „Dobierka“ (ďalej len

„dobierková poukážka“). Doporučené listy, cenné listy a balíky na dobierku do cudziny sa podávajú s medzinárodnou dobierkovou poukážkou.

(4) Balíky na dobierku sa v tuzemskom styku podávajú s vyplnenou poštovou dobierkovou sprievodkou, ktorej súčasťou je dobierková poukážka. V záhlaví dobierkovej poukážky vyznačí odosielateľ písmenom A alebo C jej druh (§ 23 ods. 2).

(5) Údaj dobierkovej sumy sa nepokladá za udanú cenu a môže byť od nej odlišný. Ak dobierková suma na zásielke nesúhlasí so sumou uvedenou na dobierkovej poukážke, považuje pošta za správnu dobierkovú sumu uvedenú na zásielke. Za škody, ktoré pošte vzniknú nesprávnym vyplnením dobierkovej poukážky, zodpovedá odosielateľ zásielky.

(6) Ak sa má dobierková suma vyplatiť v hotovosti niekomu inému ako odosielateľovi zásielky, musí sa adresa prijímateľa dobierkovej sumy uviesť aj na zásielke. Ak sa má dobierková suma pripísať na účet v peňažnom ústave, musí sa na adresnej strane zásielky uviesť úplné označenie účtu. Adresu alebo označenie účtu uvedie odosielateľ poznámkou „Adresát dobierkovej sumy ...“, ktorú napíše pod údaj dobierkovej sumy.

§ 30

Letecké zásielky

Ak odosielateľ žiada o leteckú prepravu zásielky do cudziny, označí zásielku, pri balíkoch aj poštovú sprievodku, poznámkou alebo nálepkou „Par avion“.

§ 31

Náhle zásielky

(1) Ako náhle zásielky možno podávať

- a) v tuzemskom i v medzinárodnom styku lístky, listy, slepecké zásielky a cenné listy,
  - b) v medzinárodnom styku tlačivá s výnimkou tlačív podávaných hromadne, balíčky a balíky.
- Náhle zásielky sa označujú poznámkou alebo nálepkou „Expres“.

(2) Náhle zásielky tuzemského styku možno zasielať len do miest uvedených v Poštovom sadzobníku. Tieto zásielky pošta dopravuje prednostne, a to aj v sobotu, v nedeľu a vo sviatok. Pri nedodržaní doby dopravy podľa § 4 ods. 8 písm. a) vráti pošta sadzbu za náhlu dopravu zásielky.

(3) V medzinárodnom styku možno žiadať o náhle doručenie zásielky len do krajín, pri ktorých je to uvedené v Poštovom sadzobníku.

TRETIA ČASŤ

PODÁVANIE ZÁSIELOK

§ 32

Vkladanie zásielok do poštových schránok

Do poštových schránok sa vkladajú iba obyčajné listové zásielky s výnimkou zásielok uvedených v § 33 ods. 1 písm. a) až h).

§ 33

Podávanie zásielok pri poštových priehradkách

(1) Pri priehradke pošty sa podávajú

- a) obyčajné listové zásielky, ktoré nemožno vložiť do poštových schránok alebo ktoré sa podávajú hromadne alebo náhle,

- b) novinové zásielky,
- c) obyčajné listové zásielky do cudziny s obsahom podliehajúcim colnému konaniu,
- d) zásielky s úverovaným alebo paušalizovaným poštovným,
- e) zásielky vyplatené odtlačkom výplatného stroja,
- f) letákové zásielky,
- g) staničné listy,
- h) obyčajné listové zásielky s nálepkou „Starostlivo pečiatkujte“ a obálky prvého dňa vydania (§ 66 ods. 4),
- i) zapísané zásielky.

Adresa odosielateľa zásielok podávaných hromadne musí byť v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike.

(2) Hodiny pre verejnosť na poštách určí po prerokovaní s národným výborom okresná správa spojov. Organizáciám odosielať svojich zásielky hromadne je v odôvodnených prípadoch oprávnená určiť dobu (pri balíkoch aj deň) podania a podávaciu poštu. Organizácie môžu s okresnou správou spojov dohodnúť podávanie svojich zásielok prostredníctvom zbernej jazdy.

(3) Organizáciu podávajúcu väčšie množstvo doporučených zásielok balíkov alebo cenných listov môže pošta poveriť polepovaním zásielok, ich vážením a ďalšími úkonmi spojenými s prijímaním zásielok.

(4) Pošta prijme zásielku len s podmienkou, že podávateľ vyčká pri priehradke, kým prijímajúci pracovník nepreskúša, či podávaná zásielka vyhovuje zasielacím podmienkam.

(5) Pošta vráti zásielku podávateľovi, ak zistí, že zásielka nevyhovuje zasielacím podmienkam, alebo ak podávateľ použije tlačivo, ktoré nie je touto vyhláškou povolené.

§ 34

Podávanie zásielok u doručovateľov

(1) Doručovateľ je vo vonkajšom doručovacom obvode (§ 37 ods. 2) povinný prijímať zásielky, vyplácať a prijímať peňažné sumy, predávať poštové ceniny a poskytovať ďalšie služby, ktoré určí okresná správa spojov; tá tiež určí po prerokovaní s orgánmi Zboru národnej bezpečnosti limit, do ktorého môže doručovateľ od jedného podávateľa prijať peňažné sumy alebo zásielky s udanou cenou. Balík doručovateľ prijme len vtedy, ak ho môže dopraviť na poštu.

(2) Prijem zapísanej zásielky potvrdzuje doručovateľ dočasnou potvrdenkou, ktorú pri najbližšej pochôdzke vymení odosielateľovi za podaciu potvrdenku (§ 35 ods. 1).

§ 35

Podacia potvrdenka

(1) Pošta potvrdzuje príjem zapísaných zásielok na podacom lístku, v zozname poštových poukázok B alebo na poštovom podacom hárku (ďalej len „podacia potvrdenka“). Podanie obyčajných listových zásielok pošta nepotvrdzuje.

(2) Podaciu potvrdenku vyplní odosielateľ zhodne s údajmi na zásielke. Nesmie byť vyplnená obyčajnou alebo atramentovou ceruzkou a jej údaje nesmú byť menené.

(3) Podacia potvrdenka bez údajov o podaní zásielky, odtlačku dennej pečiatky a podpisu alebo značky prijímajúceho pracovníka nie je platná.

(4) S jedným podacím lístkom možno podať iba jednu zapísanú zásielku. Organizácie, ktoré podávajú väčší počet zapísaných zásielok rovnakého druhu, musia používať poštové podacie hárky; ak si ich obstarajú na svoje náklady, musí byť ich úprava zhodná s úpravou poštových podacích hárkov vydaných správou spojov.

(5) Pri podaní zapísanej zásielky vydáva pošta na žiadosť odosielateľa odpis podacej potvrdenky; ak on odosielateľ žiada po podaní zásielky, musí predložiť podaciu potvrdenku alebo jej druhopis. Požiadať o odpis podacej potvrdenky možno v dobe, počas ktorej pošta uschováva prevádzkové doklady.

(6) Po podaní zapísanej zásielky môže odosielateľ v dobe, počas ktorej pošta uschováva prevádzkové doklady, žiadať o vydanie druhopisu podacej potvrdenky. Ak pošta môže zo svojich dokladov zistiť všetky potrebné údaje, vystaví druhopis podacej potvrdenky ihneď; inak vystaví druhopis podacej potvrdenky až na základe kladného výsledku prešetrovania na príslušnej dodacej pošte. Za prešetrovanie vyberá pošta sadzbu ako za reklamáciu zásielky (§ 62 ods. 3), a to aj vtedy, ak bolo neúspešné. Ak pošte vzniknú pri vyhľadávaní potrebných údajov náklady preto, že žiadateľ zásielku dostatočne neoznačil, musí ich žiadateľ uhradiť.

§ 36

Colná a devízová kontrola zásielok do cudziny

(1) Odosielateľ okrem prípadov uvedených v odseku 2 predloží zásielku na colné konanie ešte pred jej podaním na poštovú dopravu; pošta ju prijme na dopravu len vtedy, ak je opatrená colnou uzáverou.

(2) Listové zásielky do cudziny môže odosielateľ podať na poštovú dopravu bez ich predloženia na colné konanie len vtedy, ak neobsahujú tovar, na ktorého vývoz je potrebné povolenie. Na colné konanie ich predkladá pošta; pritom postupuje podľa osobitného predpisu.¹²⁾

(3) Pokiaľ colnica zásielku do cudziny neprepustí, vráti ju pošta odosielateľovi.

(4) Odosielateľ pripojí ku všetkým balíkom, balíčkom a hromadne podávaným tlačivám bez ohľadu na ich obsah a k ostatným listovým zásielkam a cenným listom obsahujúcim veci podliehajúce colnému konaniu vyplnené colné vyhlásenia v počte uvedenom v Poštovom sadzobníku; na listové zásielky a cenné listy nalepí ešte malú zelenú colnú nálepku. Colné vyhlásenia a malá zelená colná nálepka môžu byť pri listových zásielkach a cenných listoch s obsahom do celkovej hodnoty 2700,- Kčs nahradené veľkou zelenou colnou nálepkou.

(5) Colné vyhlásenie a zelené colné nálepky vyplní odosielateľ po francúzsky alebo v jazyku uvedenom pri príslušnej krajine v Poštovom sadzobníku; údaje v nich pošta nepreveruje a za ich správnosť neručí.

(6) Ak je podľa rozhodnutia colnice potrebné priložiť k zásielke návrh na colné konanie, vývozné povolenie, colnú sprievodku alebo iný predpísaný doklad, musí ho odosielateľ odovzdať pošte spoločne so zásielkou a zásielku podať ako zapísanú.

ŠTVRTÁ ČASŤ DODÁVANIE ZÁSIELOK

Spoločné ustanovenia o dodávaní

§ 37

Všeobecne o dodávaní

(1) Poštový obvod tvoria všetky miesta pridelené na účely dodávania zásielok k tej istej dodávacej pošte. Pri určovaní poštových obvodov sa dodržiava územná organizácia štátu na kraje a okresy; o výnimkách rozhodujú riaditeľstvá spojov.

(2) Poštový obvod sa delí na miestny doručovací obvod, vonkajší doručovací obvod a na miesta bez doručovacej služby. Rozdelenie poštového obvodu a rozsah dodávacej služby na jednotlivých dodávacích poštách svojho obvodu určí okresná správa spojov.

(3) Pošta doručí zásielku do odovzdacieho miesta; odovzdacím miestom je najmä byt, domová schránka, ubytovacie zariadenie, poštový priečinok, listová alebo balíková doručovacia schránka.

(4) Pošta oznámi adresátovi príchod zásielok, ktoré podľa ustanovení tejto vyhlášky nedoručuje, s výnimkou zásielok adresovaných poste restante a zásielok, ktorých odnášku si adresát vyhradil. Doručovanie úradných písomností s doručenkou upravuje príloha č. 5, dodávanie zásielok ozbrojeným zborom príloha č. 6.

(5) Adresát si môže vyhraďiť, že si bude zásielky odnášať (§ 48). Okresná správa spojov môže v odôvodnených prípadoch požadovať, aby si organizácia, ktorej dochádza veľký počet zásielok, svoje zásielky odnášala.

(6) Adresát nemá nárok na doručovanie zásielok v určitých hodinách alebo dňoch, na rôznych odovzdacích miestach a na doručovanie zásielok mimo odovzdacieho miesta.

(7) Dodanie zásielky inému prijímateľovi než adresátovi, pokiaľ je v súlade s ustanoveniami tejto vyhlášky, nie je porušením poštového tajomstva.¹³⁾

(8) Obyčajné listové zásielky dodáva pošta bez potvrdenia ich prevzatia. Ak nejde o doručovanie do doručovacích schránok (§ 47), vydá zapísané zásielky prijímateľovi len vtedy, ak potvrdí ich prevzatie na dodacom doklade a pri zásielkach s doručenkou aj na doručenke.

(9) Zásielku vydá pošta prijímateľovi, ak uhradí sumy viaznúce na zásielke; zásielku na dobierku z cudziny okrem toho len vtedy, ak predloží povolenie príslušného devízového orgánu na poukázanie dobierkovej sumy do cudziny.

§ 38

Colná a devízová kontrola zásielok z cudziny

(1) Zásielky z cudziny, s výnimkou lístkov, listov a slepeckých zásielok, z ktorých vonkajšej úpravy je zrejmé, že obsahujú iba písomné oznámenie, predkladá pošta pred ich dodaním na colné konanie; pritom postupuje podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾ Ak colnica požiada, aby adresát predložil k colnému konaniu potrebné doklady alebo aby bol na colnom konaní prítomný, pošta mu rozhodnutie colnice písomne oznámi. Ak adresát nevyhoví požiadavkám colnice v lehote určenej jej rozhodnutím, považuje pošta zásielku za nedoručiteľnú (§ 54).

(2) Ak pošta odmietne z vážnych prevádzkových dôvodov sprostredkovanie colného konania, oznámi písomne príchod zásielky adresátovi a upozorní ho, že si uskutočnenie colného konania

musí na colnici zabezpečiť sám. Ak sa adresát nedostaví na colné konanie v lehote určenej rozhodnutím colnice, považuje pošta zásielku za nedoručiteľnú (§ 54).

(3) Adresátom, ktorým colnica povolila, aby sa colné konanie konalo mimo colného priestoru pošty poverenej colným prerokovaním zásielok, dodá pošta zásielky priamo.

(4) Listové zásielky, v ktorých colnica pri kontrole zistí cudziu menu, šeky na cudziu menu alebo odberné poukazy podniku zahraničného obchodu TUZEX, dodáva pošta na osobitné potvrdenie ako doporučené zásielky do vlastných rúk. Pri dodaní vyberie sadzbu podľa Poštového sadzobníka.

§ 39

Oprávnený prijímateľ

(1) Pošta dodáva zásielky prvotným prijímateľom alebo náhradným prijímateľom.

(2) Prvotným prijímateľom zásielky pre občana je

- a) adresát,
- b) manžel alebo manželka, pokiaľ nie sú z prijímania zásielok podľa odseku 11 vylúčení,
- c) osoba, ktorú adresát splnomocnil, aby zaňho zásielky prijímala (§ 40),
- d) za maloletého adresáta, ktorému ešte nebol vydaný občiansky preukaz alebo preukazný doklad cudzinca, jeden z jeho rodičov alebo iný zákonom alebo právoplatným rozhodnutím súdu určený zástupca,
- e) za adresáta, ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na prijímanie zásielok bola rozhodnutím súdu obmedzená, jeho opatrovník.

(3) Adresátom zásielky je ten, kto je v jej adrese uvedený ako prvý. Zásielku adresovanú niekoľkým osobám môže pošta vydať ktorejkoľvek z nich, ak majú spoločné odovzdacie miesto. Za adresáta vrátenej zásielky sa považuje jej odosielateľ.

(4) Opatrovníkovi podľa odseku 2 písm. e) pošta zásielku vydá, ak jej bolo odovzdané právoplatné rozhodnutie súdu o ustanovení opatrovníka.

(5) Prvotným prijímateľom zásielky pre organizáciu je

- a) vedúci organizácie,
  - b) pracovník podateľne alebo pracovník poverený na prijímanie zásielok obdobne podľa § 40 alebo podľa § 48 ods. 5,
  - c) iná osoba, ktorú vedúci organizácie na prijímanie zásielok splnomocnil podľa § 40.
- Prvotným prijímateľom zásielky adresovanej maloobchodnej predajni, opravovni, zberni a prevádzkárni je pracovník, ktorý prevzatie zásielky potvrdí odtlačkom pečiatky.

(6) Jednotlivým adresátom sa nedoručujú zásielky, ktoré sú adresované

- a) pracovníkom organizácií na ich pracoviská,
- b) žiakom a študujúcim do škôl,
- c) osobám ubytovaným v ubytovacích zariadeniach, najmä v domovoch, ubytovniach, internátoch, vysokoškolských internátoch a domovoch dôchodcov,
- d) chorým v zdravotníckych zariadeniach, najmä v nemocniciach, liečebných ústavoch a kúpeľných domoch,
- e) osobám ubytovaným v hoteloch, rekreačných strediskách a iných zariadeniach obdobného charakteru,

f) osobám vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

(7) Zásielky pre adresátov uvedených v odseku 6 dodáva pošta obdobne podľa odseku 5 ako zásielky pre organizáciu. Rovnakým spôsobom dodáva zásielky určené politickým a spoločenským organizáciám zriadeným pri organizácii, ktoré si neprerokovali samostatné splnomocnenie podľa § 40. Ak pracovník oprávnený podľa odseku 5 odmietne zásielku prevziať, pošta oznámi príchod zásielky adresátovi.

(8) Náhradným prijímateľom zásielky je

- a) osoba, ktorá býva s adresátom v tom istom byte,
- b) adresátov sused, správca alebo vlastník domu, domovník alebo člen ich domácnosti, ak nebolo možné doručiť zásielky osobe uvedenej pod písmenom a),
- c) pracovník organizácie uvedený v odseku 5, ak prijíma zásielky pre adresátov uvedených v odseku 6.

(9) Náhradným prijímateľom uvedeným v odseku 8 písm. a) a b) môže pošta doručiť zásielky, ak prvotný prijímateľ nebol v odovzdaacom mieste zastihnutý, ak náhradný prijímateľ môže preukázať svoju totožnosť podľa § 41 ods. 1 písm. a) až d), ak je ochotný zásielku prevziať, zaplatiť sumy viaznúce na zásielke a ak možno predpokladať, že ju odovzdá adresátovi v neporušenom stave. O doručení zásielky náhradným prijímateľom uvedeným v odseku 8 písm. b) doručovateľ adresáta písomne upovedomí.

(10) Náhradnému prijímateľovi nemožno doručiť zásielky

- a) s udanou cenou vyššou ako 2000,- Kčs alebo poštové poukážky na sumu vyššiu ako 2000,- Kčs, s výnimkou zásielok dodávaných podľa odseku 8 písm. c),
- b) ktorých adresát možnosť náhradného doručenia vylúčil písomným vyhlásením podľa odseku 11,
- c) do vlastných rúk,
- d) s doručenkou,
- e) ktoré boli predtým nesprávne dodané,
- f) na ktorých boli zistené chyby, ktoré by mohli mať vplyv na zodpovednosť pošty.

(11) Adresát môže písomným vyhlásením na svojej dodávacej pošte vylúčiť druhého z manželov z prijímania svojich zapísaných zásielok alebo môže vylúčiť náhradné doručovanie zásielok podľa odseku 8 písm. a) a b).

(12) Zásielku do vlastných rúk dodá pošta iba adresátovi, s výnimkou zásielok

- a) určených maloletému adresátovi, ktoré dodá prijímateľovi podľa odseku 2 písm. d),
- b) určených adresátovi, ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na prijímanie zásielok bola rozhodnutím súdu obmedzená, ktoré dodá opatrovníkovi,
- c) určených významnému činiteľovi v politickom, hospodárskom alebo kultúrnom odbore, ktoré môže dodať tiež jeho osobnému tajomníkovi, vedúcemu sekretariátu alebo inej poverenej osobe, ktorú adresát pošty písomne oznámi,
- d) určených adresátovi bývajúcemu v mieste bez doručovacej služby, ktoré môže dodať tiež jeho splnomocnencovi.

(13) Zásielky s doručenkou a zásielky do vlastných rúk adresované osobám vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody sa dodávajú obdobne podľa prílohy č. 6. Dodávanie úradných písomností s doručenkou upravuje príloha č. 5.

(14) Ak adresát zomrie, môže pošta obyčajné listové zásielky dodať na odovzdacom mieste, so zapísanými zásielkami zaobchádza ako s nedoručiteľnými (§ 54). Zásielky došlé pre zaniknutú organizáciu sú nedoručiteľné, pokiaľ iná organizácia nepreukáže, že je jej právnym nástupcom.

(15) Obyčajné tlačoviny, došlé z cudziny s poznámkou „Ou tout autre occupant des lieux“ za označením adresáta, doručí pošta do odovzdávacieho miesta, aj keď v ňom adresát zásielky nebýva.

§ 40

Splnomocnenie na prijímanie zásielok

(1) Adresát môže splnomocniť ktorúkoľvek plnoletú osobu, aby zaňho prijímala zásielky, ktoré dôjdu na jeho adresu; nemôže však žiadať, aby pošta jeho zásielky doposielala na adresu splnomocnenca.

(2) Splnomocnenie vyhotoví adresát na tlačive pošty a odovzdá ho svojej dodávacej pošte; tá overí jeho totožnosť a podpis na splnomocnení.

(3) Jedným splnomocnením možno splnomocniť niekoľko osôb naraz, ale vždy tak, aby každá z nich bola oprávnená prijímať zásielky samostatne. Podmienky a výhrady, najmä splnomocnenie na prijímanie niektorého druhu zásielok iba niektorým zo splnomocnencov, sa nedovoľujú.

(4) Politické a spoločenské organizácie zriadené pri organizácii sa môžu pripojiť k jej splnomocneniu tým, že v ňom uvedú doložku, aby splnomocnení pracovníci preberali aj zásielky adresované ich organizácii.

(5) Pošta postupuje podľa údajov v splnomocnení, kým ju adresát písomne neupovedomí o zmenách.

(6) Platnosť splnomocnenia zaniká

- a) uplynutím času, na ktorý bolo vydané,
- b) odvolaním podaným splnomocniteľom alebo výpoveďou danou splnomocnencom,
- c) okamihom, keď sa pošta dozvie o úmrtí splnomocniteľa alebo splnomocnenca alebo o zániku organizácie,
- d) presťahovaním alebo premiestnením splnomocniteľa do miesta v inom poštovom obvode.

§ 41

Preukaz totožnosti

(1) Totožnosť možno pošte preukázať

- a) občianskym preukazom alebo dokladom nahrádzajúcim ho,
- b) osobným preukazom vojakov z povolania,
- c) vojenskou knižkou vojakov v základnej alebo náhradnej vojenskej službe,
- d) preukazným dokladom cudzinca,
- e) svedectvom dôveryhodnej a pracovníkovi pošty známej osoby, ktorá totožnosť prijímateľa alebo žiadateľa potvrdí svojím podpisom.

(2) V prípade potreby je pošta oprávnená požadovať, aby používateľ preukázal svoju totožnosť. Ak pracovník pošty má pochybnosti o tom, že preukaz predkladá jeho oprávnený držiteľ, alebo o pravosti a platnosti predloženého preukazu, uloží sa zásielka po dobu odbernej lehoty (§ 43).

§ 42**Potvrdenie prevzatia zásielky**

(1) Prevzatie zásielky potvrdí prijímateľ podpisom a dátumom, pri telegrafickej poukážke vyznačí ešte čas prevzatia. Za prijímateľa, ktorý nie je schopný písať, sa podpíše svedok prevzatia a pripojí doplnok „Svedok prevzatia“.

(2) Ak prevzatie zásielky adresovanej občanovi potvrdzuje iný prijímateľ než adresát, pripojí ku svojmu podpisu poznámku vyjadrujúcu vzťah k adresátovi.

(3) Pri dodaní zásielok organizácii pripojí prijímateľ k podpisu odtlačok pečiatky organizácie; o potvrdzovaní príjmu zásielok odnášačom pri výhrade odnášky platí § 49 ods. 4.

§ 43**Obecná lehota**

(1) Adresát si môže zásielku odobrať na pošte v odbernej lehote, ktorá je jeden mesiac po dni oznámenia príchodu zásielky alebo pripravení zásielky na odnášku; odberná lehota zásielok so živočíchmi je dva dni.

(2) Odberná lehota zásielok medzinárodného styku môže byť predĺžená, najviac však na dva mesiace.

(3) Ak sa zásielka má vrátiť odosielateľovi podľa jeho opatrenia (§ 3 ods. 2 a § 22 ods. 7) po uplynutí určitej lehoty, končí sa odberná lehota udaným dňom.

§ 44**Dodávanie zásielok do miest bez doručovacej služby**

(1) Adresát bývajúci v mieste bez doručovacej služby môže

- a) splnomocniť na prijímanie zásielok ktorúkoľvek plnoletú osobu,
- b) písomne požiadať, aby pošta jeho obyčajné listové zásielky a oznámenia o príchode zapísaných zásielok doručovala určitému prijímateľovi v obvode tejto pošty,
- c) dohodnúť s poštou, aby zásielky uvedené v § 47 ods. 2 a oznámenie o príchode ostatných zásielok doručovala do listovej doručovacej schránky umiestnenej na vhodnom mieste pravidelnej doručovacej pochôdzky.

(2) Ak si adresát nezvolí žiadny zo spôsobov doručovania zásielok podľa odseku 1, musí si zásielky odnášať z pošty sám.

Doručovanie**§ 45****Obmedzenie doručovacej služby**

(1) Balíky v miestnom doručovacom obvode doručuje pošta bez obmedzenia vtedy, ak je na ich doručovanie vybavená automobilmi; inak len do hmotnosti určenej okresnou správou spojov. Vo vonkajšom doručovacom obvode doručuje pošta balíky len vtedy, ak ich doručovateľ môže vzhľadom na ich hmotnosť a rozmery k adresátovi dopraviť.

(2) Cenné listy, balíky s udanou cenou, zásielky na dobierku a poštové poukážky doručuje pošta len do limitu ustanoveného obdobne podľa § 34 ods 1; pre doručovanie náhlych zásielok, súrnych balíkov a telegrafických poukážok sa môže limit určiť odlišne.

(3) Pošta nemusí doručovať zásielky a oznámenia o príchode zapísaných zásielok, ak je to pre neschopnosť cesty alebo pre veľkú vzdialenosť spojené so značnými obtiažami alebo nákladmi alebo ak sa vyskytnú pre doručovateľa iné závažné prekážky.

(4) Pošta nemusí denne doručovať do miest riedko obývaných. Do odľahlých samôt, rekreačných chat a do miest, ku ktorým sa nemožno dostať po všeobecne prístupných a bezpečných cestách, sa spravidla nedoručuje; miesta, kam sa výnimočne doručuje, určí okresná správa spojov.

(5) Pošta môže zastaviť doručovanie zásielok do odovzdacích miest, ku ktorým nemá svojimi dopravnými prostriedkami prístup. V takýchto prípadoch vyzve adresáta, aby si zásielky z dodacej pošty odnášal sám.

(6) Pošta môže zastaviť doručovanie zásielok do domov, ktoré sú aj vo dne uzamknuté a pri ktorých nie je zabezpečené, aby doručovateľ mal voľný prístup k domovým schránkam a mohol bezpečne, bez ťažkostí a zdržania zásielky doručiť. Na zastavenie doručovania pošta upozorní vlastníka alebo správcu domu a občiansky výbor. Vlastník (správca) domu nemôže požadovať, aby od neho pošta prevzala domové kľúče.

§ 46

Doručovanie zásielok

(1) Ak zásielku nemožno vložiť do domovej schránky, prípadne do doručovacej schránky, vydá ju doručovateľ niektorému z oprávnených prijímateľov.

(2) Ak doručovateľ nemôže doručiť zásielku podľa odseku 1, nechá v odovzdacom mieste písomné oznámenie o uložení zásielky na pošte po dobu odbernej lehoty.

(3) Doručovateľ vydá prijímateľovi zásielku bez požadovania preukazu totožnosti len vtedy, ak ho osobne pozná.

(4) Podmienkou pre doručovanie podľa odsekov 1 až 3 je, že

- a) domové schránky sú umiestnené v prízemí domu alebo pri vchode do samostatného objektu,
- b) vlastník domu zabezpečí pošte voľný prístup k domovým schránkam,
- c) domové schránky, dvere bytov a zvončeky sú označené čitateľnou menovkou,
- d) vo viacpodlažných domoch je v blízkosti domových schránok umiestnený prehľad užívateľov bytov a iných osôb, ktorých priezviská nie sú zhodné s priezviskom užívateľa bytu, s označením poschodia a čísla bytu.

(5) Ak nemožno zistiť adresáta zásielky podľa domovej schránky alebo z prehľadu užívateľov bytov, pri organizáciách z označenia na objekte, postupuje pošta podľa § 54 ods. 2; výnimkou sú zásielky uvedené v § 39 ods. 15.

§ 47

Doručovanie zásielok do doručovacích schránok

(1) Ak pošta zriadi listové alebo balíkové doručovacie schránky, môže do nich dodávať zásielky uvedené v odsekoch 2 a 4; adresátov o tomto spôsobe dodávania zásielok písomne poučí. O doručovacích schránkach platí obdobne § 48 ods. 8 s tým, že kľúče od balíkových doručovacích schránok sa vydávajú len vtedy, ako boli do nich doručené balíky.

(2) Do listových doručovacích schránok doručuje pošta obyčajné listové zásielky a doporučené zásielky, ak na nich neviaznu žiadne sumy. Doporučené zásielky okrem toho len vtedy, ak sú bez

doručenky, ak nejde o zásielky do vlastných rúk, zásielky z cudziny alebo zásielky podľa príloh č. 1, 2 a 5.

(3) Prevzatie doporučenej zásielky potvrdí prijímateľ na pripojenom dodacom doklade, ktorý ponechá v schránke.

(4) Do balíkových doručovacích schránok doručuje pošta balíky tuzemského styku do udanej ceny 1000,- Kčs, ak na nich neviaznu žiadne sumy, ak sú bez doručenky, ak nejde o zásielky do vlastných rúk alebo o balíky podľa príloh č. 1 a 2.

(5) Prevzatie balíka potvrdí prijímateľ na dodacom doklade, ktorý mu doručovateľ zanechá na odovzdanom mieste spolu s kľúčom od balíkovej doručovacej schránky.

(6) Balík, ktorý prijímateľ do troch pracovných dní z balíkovej doručovacej schránky nevyzdvihol, sa uloží do konca odbernej lehoty na pošte.

Odnášanie zásielok z pošty

§ 48

Výhrada odnášky

(1) Adresát, ktorý si bude zásielky odnášať z pošty (ďalej len „výhradca“), vyhotoví na tlačive pošty odnášacie vyhlásenie. K odnášaciemu vyhláseniu občana sa môžu s jeho súhlasom pripojiť svojim podpisom osoby, ktoré s ním bývajú v tom istom byte. Odnášacie vyhlásenie organizácií sa vzťahuje aj na zásielky dodávané podľa § 39 ods. 7.

(2) Odnášacie vyhlásenie odovzdá výhradca dodávacej pošte, ktorá overí jeho totožnosť a podpis na odnášacom vyhlásení; totožnosť a podpisy osôb, ktoré sa k odnášaciemu vyhláseniu pripoja, pošta neoveruje.

(3) Výhrada odnášky sa môže vzťahovať na všetky, alebo len na niektoré druhy zásielok. Z výhrady odnášky sú vylúčené zásielky so živočíchmi; pre dodávanie úradných písomností s doručenkou platí príloha č. 5 ods. 10.

(4) Ak je výhradcom organizácia, musí používať odnášaciu knihu; predtlač odnášacej knihy, ktorú si dala sama vytlačiť, sa musí zhodovať s odnášacou knihou vydanou správou spojov.

(5) Na titulnom liste odnášacej knihy a na jeho odpise organizácia vyznačí rozsah oprávnenia osoby, ktorá bude zásielky z pošty odnášať (ďalej len „odnášač“). Ak zmení rozsah oprávnenia, musí použiť novú odnášaciu knihu.

(6) Odnášacia kniha sa nesmie nechávať na pošte. Za jej zneužitie a za škodu, ktorá tým vznikne, pošta nezodpovedá.

(7) Na žiadosť výhradcu mu pošta môže prideliť zamykateľný priečinok. Vkladá do neho obyčajné listové zásielky, na ktorých neviaznu sumy, a upozornenia na ostatné došlé zásielky.

(8) Výhradcom používajúcim zamykateľné priečinky vydá pošta kľúče. Stratú alebo poškodenie kľúčov a poškodenie zámku musí výhradca oznámiť pošte a uhradiť vzniknuté náklady. Za škodu vzniknutú zneužitím kľúča alebo neuzamknutím uzamykateľného priečinku pošta nezodpovedá. Výhradcovi sa zakazuje obstarávať ďalšie kľúče.

(9) Výhradca môže výhradu odnášky kedykoľvek zrušiť. Pošta je oprávnená výhradu odnášky alebo používanie zamykateľného priečinku zrušiť v odôvodnených prípadoch. Ak sa výhradcovi zrušil zamykateľný priečinok, musí vrátiť kľúče.

§ 49**Vydávanie zásielok pri odnáške**

(1) Zásielky, ktoré si adresát z pošty odnáša, sú na pošte uložené po dobu odbernej lehoty.

(2) Zamykateľný priečinok vyberá bez účasti pracovníka pošty výhradca alebo osoba, ktorej zveril kľúč od zamykateľného priečinku. Ak pošta vydáva zásielky pri priehradke, postupuje podľa § 50, ak je výhradcom občan, a podľa odsekov 3 až 5, ak je výhradcom organizácia.

(3) Pošta vydá zásielky a odberné listy určené organizácii a adresátom v organizácii odnášačovi, ak predloží odnášaciu knihu. Odbernými listami sú poštové sprievodky a poštové poukážky vydané odnášačovi.

(4) Prevzatie zapísaných zásielok potvrdí odnášač na dodacom doklade podpisom s doložkou „Odnášač“ a dátumom prijatia; na doručenky pripojí ešte odtlačok pečiatky organizácie. Zásielky, ktoré mu nepatria, odnášač ihneď odovzdá pri priehradke.

(5) Zapísaná zásielka, ku ktorej pošta vydala odberný list, sa vydá odnášačovi, ak predloží odnášaciu knihu a odberný list potvrdený výhradcom. Pravosť podpisu na odbernom liste pošta neoveruje. Takú zásielku možno vydať tiež podľa § 50.

§ 50**Vydávanie zásielok pri priehradke**

(1) Zásielky sa pri priehradke vydávajú len prvotnému prijímateľovi alebo za podmienok uvedených v § 39 ods. 9 a 10 náhradnému prijímateľovi podľa § 39 ods. 8 písm. a), ak vydávajúcí pracovník pozná vzťah tohto náhradného prijímateľa k adresátovi alebo ak ho potvrdí iný pracovník pošty.

(2) Bez overenia totožnosti podľa § 41 ods. 1 vydá pracovník pošty zásielku len prijímateľovi, ktorého osobne pozná.

§ 51**Zásielky poste restante**

Zásielky poste restante sa vydávajú len pri priehradke pošty, ak si ich adresát nevyzdvihne do konca odbernej lehoty, stávajú sa nedoručiteľnými (§ 54).

Prekážky pri dodávaní**§ 52****Nesprávne dodané zásielky**

(1) Prijímateľ musí nesprávne dodanú zásielku vrátiť pošte; na jeho žiadosť ju pošta prevezme na odovzdamom mieste. Ak zásielku omylom otvoril, poznamená to na nej a podpíše sa.

(2) Pošta potvrdí prijímateľovi vrátenie zásielky a vráti mu vybrané sumy.

§ 53**Odopretie prijatia**

(1) Prijatie zásielky môže odoprieť len prvotný prijímateľ, a to ihneď pri jej doručovaní alebo pri odnáške; na zásielke poznamená „Neprijímam“ a podpíše sa. Prijatie odberného listu nevyklučuje možnosť odoprieť prijatie zásielky.

(2) Za odopretie prijatia sa tiež pokladá, ak prvotný prijímateľ

- a) odmieta prijať odberný list alebo potvrdiť prijatie zásielky podľa § 37 ods. 8 a § 42,
- b) odmieta vopred uhradiť všetky sumy viaznúce na zásielke,
- c) trvá na tom, aby sa zásielka na pošte otvorila skôr, ako ju prevezme.

(3) Ak bola zásielka dodaná náhradnému prijímateľovi, môže prvotný prijímateľ do troch dní po jej dodaní odoprieť jej prijatie, pokiaľ zásielka nebola otvorená a nebola na nej vykonaná žiadna zmena. Za rovnakých podmienok môže zásielku vrátiť aj náhradný prijímateľ.

(4) Ak pošta prijme zásielku späť, potvrdí jej prevzatie a vráti prijímateľovi všetky sumy uhradené pri dodaní zásielky. Zásielku na dobierku pošta prijme späť len vtedy, ak už nebola odoslaná dobierková suma.

§ 54

Nedoručiteľné zásielky

(1) Zásielka je nedoručiteľná,

- a) ak nemožno adresáta na uvedenej adrese zistiť,
- b) ak adresát zmenil svoj pobyt a doposielka nie je možná alebo touto vyhláškou dovolená,
- c) ak nebola vyzdvihnutá v odbernej lehote,
- d) ak prvotný prijímateľ odoprel jej prijatie,
- e) ak nemohla byť dodaná podľa ustanovení tejto vyhlášky.

(2) Nedoručiteľné zásielky vráti pošta odosielateľovi; ak to nie je možné, stávajú sa neodbytnými. Pri nedoručiteľnosti balíka medzinárodného styku postupuje pošta podľa opatrenia odosielateľa (§ 22 ods. 7).

§ 55

Doposielanie zásielok

(1) Na žiadosť adresáta, ktorý zmenil svoj pobyt, pošta doposiela jeho zásielky na novú adresu, doposielku môže adresát obmedziť len na určité druhy zásielok. Žiadosť vyhotovenú na tlačive pošty odovzdá adresát dodávacej pošte aspoň päť pracovných dní pred požadovaným začiatkom doposielky. Doposielku pošta zabezpečuje najdlhšie po dobu šiestich mesiacov od podania žiadosti.

(2) Súrne balíky sa doposielajú súrne. Náhle zásielky sa doposielajú náhle, pokiaľ sa nevykonal pokus o náhle doručenie. Telegrafické poukážky sa telegrafickou cestou doposielajú len na žiadosť adresáta. Letecky sa v medzinárodnom styku doposielajú

- a) letecky podané lístky a listy,
- b) ostatné listové zásielky, poštové poukážky a cenné listy len na písomnú žiadosť adresáta,
- c) balíky len na písomnú žiadosť adresáta alebo na žiadosť odosielateľa podľa § 22 ods. 7.

(3) Okrem súm, ktoré na zásielke viaznu, vyberá pošta ešte sadzbu ako na novopodanú zásielku pri doposielke

- a) balíka doposielaného do iného miesta určenia, sumu za osobitné zaobchádzanie však len vtedy, ak s ním bude osobitným spôsobom zaobchádzať,
- b) poštovej poukážky, ak sa doposiela novopodanou poštovou poukážkou.

Za leteckú doposielku cenných listov a listových zásielok s výnimkou lístkov a listov sa vyberá rozdiel sadziieb za leteckú dopravu a dopravu pozemnou cestou.

(4) Ak sa pošta dozvie adresu iným spôsobom, môže doposelať zásielky, za ktorých doposielku nevyberá sadzby, aj bez žiadosti. Vrátene balíky sa doposielajú za odosielateľom bez žiadosti, aj keď sa za ne vyberá sadzba podľa odseku 3.

(5) Pošta nedoposela zásielky

- a) ktoré nemožno doposlať podľa tejto vyhlášky,
- b) ktorých doposielku adresát písomným vyhlásením na svojej dodávacej pošte vylúčil,
- c) tuzemského styku do cudziny,
- d) z cudziny, ktoré nevyhovujú zasielacím podmienkam novej krajiny určenia,
- e) medzinárodného styku, ktoré odosielateľ na adresnej strane označil poznámkou „Ne pas réexpédier“ alebo „Ou tout autre occupant des lieux“.

§ 56

Vracanie zásielok

(1) Pošta ihneď vráti zásielku na adresu odosielateľa,

- a) ak zistí, že je nedoručiteľná, a ak sa s ňou nemá podľa tejto vyhlášky zaobchádzať inak,
- b) ak o to žiada odosielateľ balíka medzinárodného styku opatrením podľa § 22 ods. 7 alebo ak toto opatrenie nemožno vykonať,
- c) ak to táto vyhláška predpisuje.

Nevracia však dobierkovú poukážku, ktorú nebolo možné dodať adresátovi, a zásielku tuzemského styku odosielateľovi do cudziny.

(2) Telegrafické poukážky a náhle zásielky sa vracajú ako obyčajné, s úrne balíky ako úrne. V medzinárodnom styku sa letecky vracajú

- a) letecky podané lístky a listy,
- b) balíky na žiadosť odosielateľa podľa § 22 ods 7.

(3) Pri vrátení zásielky pošta vyberá

- a) sumy, ktoré na zásielke viazli pred jej vrátením, s výnimkou dobierkovej sumy,
- b) za balík sadzbu podľa § 55 ods. 3 písm. a).

§ 57

Neodbytné zásielky

(1) Neodbytnými zásielkami sú

- a) zásielky, ktoré sa nemohli dodať ani adresátovi, ani odosielateľovi,
- b) poštové poukážky, ktoré neboli vyplatené do jedného roka po ich podaní a pošta ich eviduje ako otvorené položky.

(2) Neodbytné zásielky sa zasielajú na zistenie odosielateľa alebo adresáta poštovej ohlasovni a úložni. S neodbytnými balíkmi so živočíchmi pošta zaobchádza podľa § 58.

(3) Poštová ohlasovňa a úložňa zašle zásielku na zistenú adresu. Okrem súm, ktoré na zásielke viaznu, ju zafazí sadzbou ako za novopodanú zásielku.

(4) Ak poštová ohlasovňa a úložňa nezistí odosielateľa ani adresáta, uloží

- a) obyčajný list bez cenného obsahu po dobu troch mesiacov,

b) obyčajný list s cenným obsahom, doporučenú zásielku, cenný list alebo balík po dobu jedného roka.

(5) Ak o to odosielateľ alebo adresát požiada v lehote uvedenej v odseku 4, poštová ohlasovňa a úložňa mu zásielku zašle; v žiadosti musí byť zásielka podrobne opísaná.

(6) Po uplynutí lehoty podľa odseku 4 poštová ohlasovňa a úložňa zásielky

- a) uvedené v odseku 4 písm. a) zničí,
- b) uvedené v odseku 4 písm. b) predá.¹⁵⁾ Zásielky alebo obsah, ktorý sa nehodí na predaj alebo ktorý sa nepodarí predáť, poštová ohlasovňa a úložňa zničí.

PIATA ČASŤ

CHYBY, REKLAMÁCIE A ZODPOVEDNOSŤ

Chyby

§ 58

Predaj a zničenie zásielok

(1) Ak je nebezpečenstvo, že sa skazí obsah zásielky alebo jeho časť, ktorú možno od ostatného obsahu oddeliť, pošta obsah alebo jeho ohrozenú časť predá alebo zničí.¹⁶⁾ Prípadný zvyšok obsahu spolu s výťažkom predaja dodá prvotnému prijímateľovi.

(2) Pri zaslaní výťažku z predaja odpočíta od neho pošta sumy, ktoré na zásielke viazli, a výdavky, ktoré vznikli s predajom.

(3) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov platia primerane aj pre neodbytné zásielky so živočíchmi (§ 57 ods. 2).

§ 59

Strata alebo poškodenie odberného listu

Ak prvotný prijímateľ oznámi dodacej pošte, že stratil poštovú poukážku, alebo ak pošta zistí, že poukážka predkladaná na výplatu je podstatne poškodená alebo zmenená, vyplatí ju až po overení jej platnosti.

§ 60

Nájdené veci

Ak pošta zistí, že veci nájdené v jej dosahu pochádzajú z určitej zásielky, pripojí ich k nej; ak to nie je možné, zabezpečí ich odovzdanie odosielateľovi alebo adresátovi. S ostatnými nájdenými vecami, o ktorých možno predpokladať, že pochádzajú zo zásielok, naloží obdobne ako s neodbytnými zásielkami.

Reklamácie

§ 61

Poškodenie a úbytok obsahu zásielky

(1) Ak pošta v priebehu dopravy zistí

- a) drobné poškodenie vonkajšieho obalu alebo uzávery zásielky, opraví ho, a ak je treba, zásielku znova zabalí,

b) chybu, ktorá by mohla mať vplyv na zodpovednosť pošty, zabezpečí obsah zásielky proti úbytku; pri doporučených zásielkach medzinárodného styku, balíkoch a cenných listoch spíše zápisnicu podľa odseku 5.

(2) Ak dodávacia pošta zistí na doporučenej zásielke medzinárodného styku, balíku alebo cennom liste chybu podľa odseku 1 písm. b), vyzve adresáta, aby ju prevzal na pošte. Rovnakým spôsobom postupuje, ak na chybu upozorní prijímateľ pred prevzatím doručovanej zásielky.

(3) Ak prvotný prijímateľ pri preberaní doporučenej zásielky medzinárodného styku, balíku alebo cenného listu zistí na pošte chybu podľa odseku 1 písm. b), môže žiadať, aby zásielka bola ihneď po jej prevzatí otvorená a zistil sa jej stav. Ak takú chybu zistí náhradný prijímateľ, pošta zásielku nevydá a vyzve adresáta na jej prevzatie na pošte.

(4) Prijímateľ môže žiadať o zistenie škody aj po dodaní zásielky.¹⁷⁾ Ak o zistenie škody žiada náhradný prijímateľ, vezme pošta zásielku späť. O stave zásielky spíše zápisnicu a ďalej postupuje podľa § 52 ods. 2. Na prevzatie zásielky vyzve adresáta.

(5) Pošta zásielku otvorí len v prítomnosti prvotného prijímateľa alebo nezúčastnenej osoby. Prítom sa zistí rozsah škody, a pokiaľ je to možné, tiež príčina a čas poškodenia a výška vzniknutej škody. O zistených skutočnostiach sa spíše zápisnica, ktorú prítomní podpíšu; jej priepis na požiadanie vydá prvotnému prijímateľovi.

(6) Pri spisovaní zápisnice podľa odseku 5 môže prvotný prijímateľ vyhlásiť, že

- a) zásielku prijíma bez výhrad,
- b) zásielku prijíma s výhradou, že dodatočne uplatní nárok na náhradu škody,
- c) uplatňuje nárok na náhradu škody; výšku nároku môže oznámiť dodatočne.

Stanovisko prvotného prijímateľa k náhrade škody sa uvedie v zápisnici. V prípadoch uvedených v písmenách b) a c) prvotný prijímateľ ponechá pošte až do konečného vybavenia vnútorné a vonkajšie balenie zásielky a poškodený obsah.

§ 62

Reklamácia zásielky

(1) Odosielateľ alebo adresát môže v lehote jedného roka po podaní zásielky na poštovú dopravu na ktorejkoľvek pošte reklamovať dodanie zásielky, dobierkovej sumy alebo potvrdenej doručenky.

(2) Ten, kto reklamuje (ďalej len „reklamujúci“)

- a) dodanie obvyčajnej listovej zásielky, vyplní tlačivo, ktoré mu vydá pošta,
- b) dodanie zapísanej zásielky, dobierkovej sumy alebo potvrdenej doručenky, predloží podaciu potvrdenku, jej druhopis alebo odpis; príjem reklamácie pošta na predložennom doklade potvrdí a doklad vráti.

Pri reklamácií musí byť uvedený podrobne úplný obsah zásielky.

(3) Pri podaní reklamácie, s výnimkou reklamácie obvyčajnej listovej zásielky alebo potvrdenej doručenky, vyberá pošta sadzbu podľa Poštového sadzobníka. Ak reklamujúci žiada, aby sa reklamácia dopravovala telekomunikačnými zariadeniami alebo zásielkou EMS, musí uhradiť ešte príslušnú sadzbu.

(4) Zásielka sa považuje za stratenú, ak nebola vydaná oprávnenému prijímateľovi (§ 39).

(5) Výsledok reklamácie oznámi pošta reklamujúcemu písomne. Ak reklamoval potvrdenú doručenku, dostane jej odpis potvrdený dodacou poštou zásielky.

(6) Ak pošta zistí, že zásielka alebo dobierková suma nebola riadne a včas dodaná, vráti spoločne s oznámením o výsledku reklamácie sadzbu podľa odseku 3; sadzba za osobitnú dopravu reklamácie sa nevracia.

Náhrada škody za zásielky

§ 63

Zodpovednosť pošty

(1) Za stratenú doporučenú zásielku tuzemského styku pošta vyplatí bez ohľadu na hodnotu obsahu sumu vo výške 50 Kčs; ak odosielateľ alebo adresát požaduje nižšiu náhradu, vyplatí mu len požadovanú sumu.

(2) Pri doporučenej zásielke medzinárodného styku zodpovedá pošta za stratu, úbytok a poškodenie. Za stratenú doporučenú zásielku medzinárodného styku vyplatí pošta náhradu vo výške 973 Kčs bez ohľadu na hodnotu obsahu zásielky. Ak však odosielateľ alebo adresát požaduje nižšiu náhradu, vyplatí sa len požadovaná suma.

(2a) Za poškodenie alebo úbytok obsahu doporučenej zásielky medzinárodného styku vyplatí pošta náhradu obdobne podľa odseku 3, najviac však 973 Kčs. Náhradu vyplatí za predpokladu, že

- a) obal a uzáveru zásielky vyhovovali § 8 ods. 1 a 2,
- b) nejde o tlačivá podávané v otvorených obaloch,
- c) úbytok alebo poškodenie obsahu sa zistilo najneskôr pri dodaní zásielky.

(3) Za stratu, úbytok alebo poškodenie balíka alebo cenného listu pošta uhrádza všeobecnú (trhovú) cenu zásielky. Tou sa rozumie maloobchodná cena, ktorú mala zásielka v mieste a v čase podania; ak je pre odosielateľa a zásielku platný iný druh ceny, vychádza sa z tejto ceny. Pri určení výšky náhrady sa prihliada na opotrebenie veci. Ak možno poškodený obsah alebo obal zásielky opraviť, pošta uhrádza náklady na jeho opravu.

(4) Za balíky bez udanej ceny nesmie náhrada prevyšovať

- a) v tuzemskom styku sumu 15 Kčs za každých i začatých 500 g hmotnosti vyznačenej na podacej potvrdenke alebo balíku,
- b) v medzinárodnom styku za balík
  - do hmotnosti 5 kg ..... sumu 1751 Kčs
  - s hmotnosťou nad 5 kg do 10 kg ..... sumu 2594 Kčs
  - s hmotnosťou nad 10 kg ... sumu 3502 Kčs.

(5) Náhradu za služobné zásielky organizácií spojov vypláca pošta len vtedy, ak uplatní nárok ich adresát, ktorý nie je organizáciou spojov.

(6) Pri zásielkach podaných v krajinách, určených do krajín alebo prepravovaných cez krajiny, ktorých poštové správy zodpovedajú za zapísané zásielky len v obmedzenom rozsahu, len za určitých podmienok alebo za ne nezodpovedajú vôbec (správy s obmedzenou zodpovednosťou), sa poskytuje náhrada len v medziach zodpovednosti správy s obmedzenou zodpovednosťou. Ustanovenie tohto odseku neplatí v prípadoch, keď škoda preukázateľne nevznikla v službách správy s obmedzenou zodpovednosťou alebo keď československá pošta použila služby správy s obmedzenou zodpovednosťou na dopravu cenného listu alebo balíka s udanou cenou. Za balíky vojnových zajatcov a internovaných osôb pošta nezodpovedá.

(7) Náhradu škody pošta vypláca len v peniazoch, a to v platnej československej mene.

§ 64**Postúpenie nároku na náhradu**

Odosielateľ môže postúpiť svoj nárok na náhradu za stratenú zásielku adresátovi; nárok pošta pokladá za postúpený v prípade, že ho uplatňuje adresát, ktorý predloží podaciu potvrdenku.

§ 65**Rozhodovanie o náhrade a jej výplata**

(1) Nárok na náhradu sa môže uplatniť na ktorejkoľvek pošte. Musí sa uplatniť písomne v určenej lehote.¹⁸⁾

(2) O nároku na náhradu za poštovú zásielku tuzemského styku rozhoduje okresná správa spojov, v ktorej obvode bola zásielka podaná, a to aj vtedy, ak odosielateľ postúpi nárok na náhradu za stratenú zásielku adresátovi. Ak ide o zásielku podanú na Pošte Bratislava 12, rozhoduje o nároku Riaditeľstvo poštovej prepravy v Bratislave.

(3) Ak adresát uplatňuje nárok pri alebo po prevzatí zásielky, rozhoduje o ňom okresná správa spojov, v ktorej obvode bola zásielka dodaná.

(4) Pokiaľ rozhodnutie o nároku na náhradu za poštovú zásielku medzinárodného styku neprislúcha cudzej poštovej správe, rozhoduje o ňom

- a) Riaditeľstvo medzinárodnej poštovej prepravy, ak ide o zásielku podanú v Českej socialistickej republike alebo do tejto republiky adresovanú,
- b) Riaditeľstvo pôšt v Bratislave, ak ide o zásielku podanú v Slovenskej socialistickej republike alebo do tejto republiky adresovanú.

(5) Náhrada sa poukáže bezodkladne, len čo sa zistí povinnosť pošty na náhradu a výška náhrady.

(6) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 až 4 možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, a to na orgáne, ktorý rozhodnutie vydal. O odvolaní proti rozhodnutiu

- a) okresnej správy spojov rozhoduje riaditeľstvo spojov,
- b) Riaditeľstva poštovej prepravy v Bratislave rozhoduje Správa pôšt a telekomunikácií Bratislava,
- c) Riaditeľstva medzinárodnej poštovej prepravy rozhoduje Správa pôšt a telekomunikácií Praha,
- d) Riaditeľstva pôšt v Bratislave o nároku na náhradu za zásielku medzinárodného styku rozhoduje Správa pôšt a telekomunikácií Bratislava.

(7) Ak sa nájde stratená zásielka, za ktorú bola vyplatená náhrada, ponúkne pošta odosielateľovi, aby zásielku do jedného mesiaca prevzal a vyplatenú náhradu vrátil. Ak si odosielateľ zásielku v tejto lehote nevyžiada, ponúkne ju pošta za rovnakých podmienok adresátovi. Ak obaja odmietnu zásielku prevziať, prípadne zásielka pošty.

(8) Ak sa nájde stratený cenný list alebo balík s udanou cenou, ktorého obsah má hodnotu podstatne nižšiu, než poštou vyplatená náhrada, odosielateľ náhradu vráti; pošta mu potom zásielku vydá.

ŠIESTA ČASŤ POŠTOVÉ CENINY

§ 66

Vydávanie a predaj poštových cenín

(1) Vydanie, zmeny a zrušenie platnosti poštových cenín sa vyhlasuje vo Vestníku spojov.

(2) Pošta vymieňa medzinárodné odpovedky vydávané Medzinárodným úradom Svetovej poštovej únie za poštové známky v hodnote podľa Poštového sadzobníka, sama ich však nepredáva.

(3) Na poštových ceninách je zakázané čokoľvek meniť. Zásielky s takými ceninami pošta neprijme alebo ich vylúči z poštovej dopravy.

(4) Obálky prvého dňa vydania platia tri mesiace po dni, ktorý je vyznačený v odtlačku príležitostnej pečiatky; môžu sa podávať len ako listy. Po uplynutí tejto lehoty sa ako samostatné zásielky na dopravu poštou neprijímajú.

(5) Poštové ceniny všetkých druhov predávajú pošty; pošta môže predaj cenín povoliť aj niekomu inému.

§ 67

Neplatné poštové ceniny

Neplatné sú

- a) poštové ceniny, ktorých doba platnosti uplynula alebo bola ukončená,
- b) poštové známky s odstrihnutým zúbkovaním akokoľvek upravované alebo vystrihnuté z háččiekov, neperforovaných tlačových listov alebo poštových celín,
- c) poštové známky, ktorých líce je natreté lepidlom alebo lakom alebo ktoré sú zložené z niekoľkých dielov,
- d) poštové známky, ktorých časť je prelepená alebo prepísaná,
- e) poštové ceniny už raz použité, značne poškodené a na ktorých nemožno zistiť, či sú pravé a nepoužité.

§ 68

Výmena a vracanie poštových cenín

(1) Platné poštové ceniny neodkupuje pošta späť ani ich neprijíma ako platidlo. Vymení ich však za poštové ceniny tej istej hodnoty, ak sú neupotrebitelné, pravé a platné; ak ide o známky, musia byť nalepené na papieri.

(2) Poštové ceniny, ktoré stratili platnosť, vymieňa alebo odkupuje pošta v lehotách vyhlásených vo Vestníku spojov.

SIEDMA ČASŤ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 69

Prechodné ustanovenie

Povolenia zníženého poplatku za dopravu novín, vydané podľa Dodatku 6 Poštového poriadku pred účinnosťou tejto vyhlášky, sa považujú za povolenia na podávanie novinových zásielok vydané podľa § 15 tejto vyhlášky.

§ 70**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušujú sa:

1. Výnos Ústrednej správy spojov z 9. júna 1966 zn. P-10562/66, ktorým sa vydáva Poštový poriadok, ktorého vydanie bolo registrované v čiastke 8/1968 Zb., a jeho doplnky, ktoré boli registrované v čiastkach 7/1970 Zb., 32/1978 Zb., 20/1979 Zb., 38/1980 Zb., 39/1980 Zb., 17/1981 Zb., 20/1981 Zb., 34/1981 Zb., 2/1982 Zb., 24/1983 Zb., 6/1985 Zb. a 28/1985 Zb.;
2. Prechodné opatrenie uverejnené pod bodom 2 v opatrení č. 257/1978 Vestníka Federálneho ministerstva spojov, ktorého vydanie bolo registrované v čiastke 32/1978 Zb.

§ 71**Účinnosť**

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Minister:

Ing. Podlena v. r.

**Príloha č. 1
vyhlášky č. 78/1989 Zb.****ZASIELACIE PODMIENKY PRE VECI PODMIENEČNE DOPRAVOVANÉ**

1. Ak táto príloha neustanovuje inak, možno podmiennečne dopravované veci zasielať len v tuzemskom styku, a to iba v súrnych balíkoch, ktoré, ak obsahujú veci uvedené v bodoch 3 až 30 a v bodoch 35 až 41, sa musia podať aj ako krehké. Zásielky s vecami podmiennečne dopravovanými nemožno zasielať poste restante; ak sú označené podľa bodu 42, nesmú byť adresované do listových doručovacích schránok.
2. Pre obaly zásielok s vecami podmiennečne dopravovanými platí, že
  - a) obaly musia byť uzavreté a utesnené tak, aby obsah nemohol preniknúť mimo balíka,
  - b) obsah nesmie pôsobiť škodlivo na látky, z ktorých sú obaly a ich uzáverá vyrobené, a nesmie s nimi tvoriť škodlivé zlúčeniny,
  - c) obaly a ich uzáverá musia byť vo všetkých častiach také pevné a hrubé, aby sa pri doprave neuvolnili a spoľahlivo odolávali obvyklému namáhaniu počas prepravy.

Výbušné látky a predmety

3. Balíky obsahujúce výbušné látky a predmety musia byť označené poznámkou „Výbušnina“; rovnaká poznámka sa uvedie aj na poštovej sprievodke. Pre balenie výbušných látok a predmetov platí ďalej, že
  - a) každý predmet treba baliť osobitne,
  - b) tuhé látky musia byť v obaloch spoľahlivo a pevne uložené; vnútorné obaly musia byť pevne a spoľahlivo uložené vo vonkajších obaloch,
  - c) výplne musia zodpovedať povahe obsahu; ak ide o obsah vylučujúci kvapalinu, musia mať výplne saciu schopnosť.

Nitrocelulóza

4. Pošta dopravuje nitrocelulózu
  - a) vo vložkách a nelisovaných, obsahujúcu najviac 75 váhových dielov sušiny a najmenej 25 váhových dielov vody alebo alkoholu (etylalkoholu, propylalkoholu, butylalkoholu, amylalkoholu alebo ich zmesi) alebo vody a alkoholu, alebo alkoholu a gáfru. Pri nitrocelulóze s obsahom najviac 12 % dusíka sa môže ako zvlhčovač použiť xylén. Nitrocelulóza sa musí do nádob plniť tak, aby obsah tekutiny počas dopravy neklesol pod 25 %. Nádoby musia byť celkom naplnené,
  - b) lisovaných, obsahujúcu najviac 85 váhových dielov sušiny a najmenej 15 váhových dielov vody. Nitrocelulóza sa musí do nádob plniť tak, aby obsah vody počas dopravy neklesol pod 15 %. Nádoby musia byť celkom naplnené,
  - c) želatínových, najmenej s 15 % palatinolu C (dibutylester kyseliny ftalovej), tikresylfosfátu alebo iného flegmatizačného činidla. Nitrocelulóza nesmie pri polhodinovom zahriatí pri 132 °C odštiepať viditeľné žltohnedé pary nitróznych plynov. Teplota vznetu musí byť vyššia ako 180 °C.
5. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 3 platí pre balíky s nitrocelulózu, že
  - a) látky sa musia baliť do drevených nádob alebo vodotesných lepenkových súdkov; nádoby a súdky musia mať vložku zodpovedajúcu obsahu a neprepúšťajúcu kvapaliny, alebo sa môžu baliť do železných, vnútri pozinkovaných alebo poolovených súdkov, prípadne do nádob z bieleho zinkového alebo hliníkového plechu, ktoré sa musia vložiť do jednej alebo niekoľkých drevených debien; želatínová nitrocelulóza sa môže baliť aj do drevených schránok,
  - b) nitrocelulóza s prísadou xylénu sa smie baliť iba do kovových nádob. Kovové nádoby musia byť vzduchotesne uzavreté, musia však odolávať slabému vnútornému tlaku.

Organické výbušné látky

6. Pošta dopravuje organické výbušné látky
- rozpuštné vo vode, najmä kyselinu pikrovú lisovanú vo forme náložiek alebo voľnú; voľnú kyselinu pikrovú len ako vzorku do 100 g čistej hmotnosti,
  - nerozpuštné vo vode a netvoriace výbušné soli, najmä trinitrotoluén, aj kvapalný trinitrotoluén (neutrálna zmes rôznych stupňov nitrácie toluénu), trinitrotoluén s trinitronaftalénom, ako aj zmes z trinitrotoluénu a liadku amónneho.
7. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 3 platí pre balíky s organickými výbušnými látkami, že
- látky sa musia baliť do vodotesných súdkov,
  - náložky sa musia pevne a vodotesne baliť do lepenkovej škatule zvonka parafinovanej alebo do pocínovaných škatúľ,
  - najvyššie dovolené množstvo je 2000 g čistej hmotnosti,
  - ako vonkajší obal sa musí použiť drevená debna s hrubými stenami alebo náležite pevná lepenková škatuľa. Voľný priestor rovnajúci sa najmenej dvojnásobku obsahu vnútorného obalu sa musí dobre vyplniť drevitou alebo papierovou vatou. Na upevnenie veka debny sa musia použiť výhradne pocínované skrutky do dreva,
  - železné nádoby musia byť vzduchotesne uzavreté, musia však odolávať slabému vnútornému tlaku,
  - trinitrotoluén s trinitronaftalénom musí byť uložený v papierových dutinkách a musí sa baliť do vzduchotesne uzavretých plechových škatúľ vložených do drevených schránok.

Výbušniny na báze dusičnanov

8. Pošta dopravuje také neželatínové výbušniny na báze dusičnanov, ktoré nesmú pri uskladnení 48 hodín pri 75 °C vyvíjať viditeľné žltohnedé pary nitróznych plynov a nesmú byť pred uskladnením ani po ňom citlivejšie na náraz, na trenie ani na zapálenie plameňom ako porovnávacia výbušnina tohto zloženia: 80 % liadku amónneho, 12 % trinitrotoluolu, 6 % nitroglycerínu a 2 % drevitej vlny. Táto porovnávacia výbušnina musí byť pripravená tak, že sa pri pokusnej teplote nevyučujú kvapalné súčasti. Pošta dopravuje
- banské a skalné trhavyiny určitého typového označenia, spravidla s pripojenými písmenami alebo číslicami alebo obojím. Ide o zmes dusičnanu amónneho s uhlíkatými látkami, napr. drevným uhlím, kamenným uhlím, rastlinnou múčkou, buničinou (aj takou, ktorá je chemickým alebo biologickým pochodom zmenená), s neutrálnymi zvyškami odpadových celulózoých lúhov, s montánnym voskom, vazelínou (aj najviac s 20 % aromatických nitrolátok a s ich najviac 18 % zmesami nie nebezpečnejšími ako trinitrotoluén), ďalej s dusičnanmi draselným, sodným alebo bárnatým a ich zmesami (najviac však s 20 % chloristanu draselného, 8 % hliníka, 10 % nitrocelulózy, 6 % nitroglycerínu, 10 % silicidu vápníka, 10 % silicidu hliníka, 25 % želatínového dinitrochlórhydrínu) a s neutrálnymi alkalickými chloridmi alebo podobnými bezpečnými neutrálnymi farbivami prísadami (napr. Caput mortuum),
  - bansky bezpečné trhavyiny určitého typového označenia, spravidla s pripojenými písmenami alebo číslicami alebo obojím. Ide o zmes dusičnanu amónneho s uhlíkatými látkami, najmä s drewnou múčkou, buničinou (aj takou, ktorá je chemickým alebo biologickým pochodom zmenená), uhoľným prachom, naftalénom a inými tuhými alebo tekutými uhľovodíkmi (najviac však s 8 % nitroglycerínu, 5 % dusičnanu draselného alebo sodného, 10 % dusičnanu bárnateho, 10 % trinitrotoluénu i flegmatizovaného), s dinitrotoluénom, nitronaftalénom, chloridom sodným alebo draselným a s chloridom amónnym alebo podobnými bezpečnými neutrálnymi stálymi soľami.
9. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 3 platí pre balíky s výbušninami na báze dusičnanov, že
- trhavyiny sa musia baliť do papierových dutiniek alebo do hadíc z plastickej látky a náložky sa musia baliť do vzduchotesne uzavretých plechových škatúľ vložených do drevených schránok,

- b) náložky namáčané do parafínu alebo cerezínu alebo náložky, ktorých dutinky z parafinovaného alebo cerezínovaného papiera, sa môžu zabalíť i do papiera,
- c) neparafinované alebo necerezínované náložky až do celkovej hmotnosti 2500 g sa môžu zabalíť do balíkov, ak sú balíky izolované proti vzduchu povlakom z cerezínu alebo do živice. Balíky sa musia vložiť do drevených schránok. Namiesto drevených schránok sa môžu použiť škatule z tvrdej lepenky so zosilnenými vonkajšími hranami a s preklápacím vekom,
- d) lepenka musí byť zlepená z niekoľkých vrstiev, impregnovaná proti vode, najmenej 2,6 mm hrubá s plošnou hmotnosťou aspoň 1700 g/m²,
- e) lepenkové škatule sa musia drôtenými spojkami uzavrieť tak, aby preložené veko bolo na štyroch rohoch spojené s postrannými chlopňami dna vždy štyrmi kovovými svorkami najmenej 0,5 mm hrubými, ktorých ramená sú aspoň 12 mm dlhé a 1,5 mm široké. Drôtené spojky však musia byť upravené podľa § 8 ods. 5 vyhlášky.

Bezďymové prachy a tuhé pohonné látky

- 10. Ak spĺňajú požiadavky na chemickú stálosť, predpísané príslušnými normami, dopravuje pošta
  - a) jednozložkový prach; 3 g prachu nesmú pri hodinovom zahriatí na 132 °C vyvíjať viditeľné žltohnedé pary nitróznych plynov. Teplota vznetu musí byť vyššia ako 170 °C, pri prachoch s výmetovými prísadami vyššia ako 165 °C,
  - b) dvojjložkové prachy a tuhé pohonné látky; 1 g prachu nesmie pri hodinovom zahriatí na 110 °C vyvíjať viditeľné žltohnedé pary nitróznych plynov. Teplota vznetu musí byť vyššia ako 160 °C.
- 11. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 3 platí pre balíky s vecami podľa bodu 10, že
  - a) bezďymové prachy a tuhé pohonné látky sa musia baliť do vodotesných súdkov alebo schránok z dreva a kovu,
  - b) kince, skrutky, pásy a iné spojovacie materiály musia byť pozinkované,
  - c) kovové nádoby musia odolávať slabému vnútornému tlaku.

Membránové ultrafiltre

- 12. Pošta dopravuje membránové ultrafiltre a fólie membránových ultrafiltrov, ktoré sa vyrábajú na báze nitrocelulózy.
- 13. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 3 platí pre balíky s vecami podľa bodu 12, že
  - a) membránové ultrafiltre musia byť uložené po 100 kusoch v polystyrénových škatulkách podkovovitého tvaru alebo v zatavených polyetylénových vreckách. Rovnaký spôsob balenia platí aj pre fólie membránových ultrafiltrov po 50 kusoch, preložené po 10 kusoch sololitovými doskami,
  - b) dopravovať tieto látky v drevených debnách alebo v pevných hrubostenných lepenkových škatuliach je dovolené iba výnimočne. Odosielateľ môže denne podať maximálne 5 kg čistej nitrocelulózy (5 balíkov s membránovými ultrafiltrami alebo 1 balík fólií membránových ultrafiltrov.)

Predmety plnené výbušnými látkami

- 14. Balíky obsahujúce predmety plnené výbušnými látkami musia byť označené výraznou poznámkou „Roznecovadlá“; rovnaká poznámka sa uvedie aj na poštovej sprievodke. Pre balenie predmetov plnených výbušnými látkami platí okrem bodu 2, že
  - a) pošta nedopravuje roznecovadlá, ktoré možno rozbuškami alebo iným zariadením priviesť k výbuchu,
  - b) dopravujú sa iba do hmotností 5 kg celej zásielky,
  - c) predmety sa musia uložiť vo svojich obaloch a vnútorné obaly starostlivo a pevne uložiť vo vonkajších. Výplne, v ktorých sú predmety uložené, musia zodpovedať povahe obsahu.

Zápalky a nábojnice so zápalkami

15. Pošta dopravuje

- a) zápalky určené na zážih strelivín,
- b) prázdne nábojnice so zápalkami pre strelné zbrane a prázdne nábojnice s okrajovým zápalom.

16. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 14 platí pre balíky s vecami podľa bodu 15, že

- a) predmety uvedené v bode 15 písm. a) sa musia baliť do plechových alebo lepenkových škatúl alebo do drevených debien; roznetiek s nekrytým povrchom zápalnej zložky môže byť najviac 1000, s krytým povrchom zápalnej zložky najviac 5000. Tieto obaly sa musia vložiť do drevenej alebo plechovej schránky,
- b) prázdne nábojnice uvedené v bode 15 písm. b) sa musia zabaliť do drevených alebo lepenkových schránok alebo do vriec. Prázdne nábojnice s okrajovým roznetom a s roznetkami pre malé kalibre sa smú najviac v počte 25 000 balíť aj do vreca, ak sa vreca vloží do debny a v nej sa zaistí vlnitou lepenkou.

Rozbušky

17. Pošta dopravuje najviac 10 rozbušiek s celkovým obsahom zážihacej a traskavej zložky do 20 g čistej hmotnosti v jednej zásielke.

18. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 14 platí pre balíky s rozbuškami, že

- a) predmety sa môžu zasielať len jednotlivo vložené do zodpovedajúcich vývrtov v drevenej vložke, a to najviac 5 predmetov. Vývrty v drevenej vložke musia byť upravené tak, aby medzi jednotlivými rozbuškami a vonkajšou stranou vložky zostala najmenej 20 mm hrubá drevená medzistena,
- b) naplnená vložka musí byť tesne vložená do plechovej škatule, ktorej 6 stien je vyložené najmenej 10 mm hrubou plstenou vložkou. Veko škatule musí byť dobre upevnené a utesnené gumovou alebo izolačnou páskou,
- c) dve takto balené plechové škatule musia byť tesne vložené do ďalšej dvojdielnej drevenej škatule, ktorá je v každom oddiele opäť vyložená najmenej 10 mm hrubou plstenou vložkou a má dobre uzavierateľné veko. Drevená škatuľa sa potom musí zabaliť do drevitej alebo papierovej vlny a uložiť do drevenej debny s hrubými stenami, ktorej vnútorný obsah je trikrát väčší ako obsah vlozenej škatule. Veko na debne sa smie upevniť výhradne skrútkami do dreva.

Náboje

19. Pošta dopravuje iba pre ručné strelné zbrane, sviettiece a osvetľovacie náboje a slzotvorné náboje, a to

- a) hotové náboje pre ručné strelné zbrane s nábojnicami výlučne alebo čiastočne z kovu,
- b) hotové lepenkové náboje alebo náboje z plastických látok,
- c) náboje pre guľovnice; guľové, brokové alebo bez guľôčok a brokov,
- d) svetelnú a návestnú muníciu v kovových a papierových nábojniciach, a to do kalibru 34,5 mm a množstva 20 kusov.

20. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 14 platí pre balíky s vecami podľa bodu 19, že

- a) predmety sa musia baliť do plechových, drevených alebo lepenkových schránok, ktoré sa uložia do drevených obalov,
- b) uzávera vonkajších drevených debien smie byť zaistená obopnutými a napnutými kovovými pásmi alebo drôtni, a to za podmienok, ktoré ustanovuje § 8 ods. 5 vyhlášky.

Zapaľovacie a ohňostrojné telesá

21. Balíky obsahujúce zapaľovacie a ohňostrojné telesá musia byť označené výraznou poznámkou „Zapaľovacie telesá“; rovnaká poznámka sa uvedie aj na poštovej sprievodke. Pre balenie

zapaľovacích a ohňostrojných telies platí okrem bodu 2, že predmety musia byť vo svojich obaloch a vnútorné obaly starostlivo a pevne uložené vo vonkajších. Výplne, v ktorých sú predmety uložené, musia zodpovedať povahe obsahu.

Zapaľovacie telesá

22. Pošta dopravuje

- a) obyčajné zápalky a iné trecie zapaľovadlá,
- b) zápalnice s čiernym prachom a časové zápalnice (zápalnice z tenkej hustej hadice s dušou z čierneho prachu s malým prierezom),
- c) bezpečnostné zažihadlá zápalníc (roznetky s priebežným trecím zažihadlom alebo s drôtom na vytrhnutie, umiestneným v papierovom puzdre alebo podobnom zariadení),
- d) elektrické roznecovače bez rozbušiek.

23. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 21 platí pre balíky s vecami podľa bodu 22, že

- a) predmety uvedené v bode 22 písm. a) sa musia zabaliť do papierových obalov alebo škatúl, ktoré sa vkladajú do drevených debien alebo schránok z bieleho plechu. Namiesto drevených debien alebo schránok z bieleho plechu možno použiť schránky z vlnitej lepenky, vodotesne napustené, ak sú podľa podmienok balenia tovaru uložené do jednotných debien z hladkej alebo vlnitej lepenky. Hrany týchto debien nesmú byť dlhšie ako 60 cm,
- b) predmety uvedené v bode 22 písm. b) sa musia zabaliť a vložiť do drevených debien vyložených tuhým papierom alebo tenkým zinkovým plechom alebo do vodotesných lepenkových sudov,
- c) predmety uvedené v bode 22 písm. c) sa musia zabaliť a vložiť do drevených debien.

Pyrotechnické predmety

24. Pošta dopravuje prskavky (biely tovar, farebné prskavky, bengálske osvetlenie) obsahujúce zloženie z dusičnanu bárnateho, železných pilín, hliníkového prášku a lepidla. Prskavky nesmú mať zápalné hlavičky ani roznecovače.

25. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 21 platí pre balíky s vecami podľa bodu 24, že predmety musia byť balené najviac po 12 kusoch v skladačkách alebo vo vreckách s prehnutými okrajmi; najviac 144 kusov týchto skladačiek alebo vreciek musí byť v spoločnom kartónovom obale. Balík smie obsahovať najviac 720 predmetov.

Ohňostrojné telesá

26. Pošta dopravuje

- a) malé ohňostroje, najmä žabky, tuláky, zlatý dážď, strieborný dážď s obsahom najviac 1000 g čierneho zrnitého prachu v 144 výrobkoch; sopky, ručné kométy a podobné predmety s obsahom čierneho zrnitého prachu najviac 30 g v jednom výrobku,
- b) predmety na bengálske osvetlenie bez zápalky (ako fakle, ohne, plamene) a farebné prskavky,
- c) vzorky pištoľových (signálnych) rakiet. Najväčší prípustný počet pre jednu zásielku je 5 rakiet.

27. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 21 platí pre balíky s vecami uvedenými v bode 26, že

- a) predmety uvedené v bode 26 písm. a) a b) sa musia baliť do lepenkových škatúl alebo hrubého papiera. Väčšie predmety uvedené v bode 26 písm. b) nepotrebujú obal, ak je ich zápalné miesto opatrené ochranným klobúčikom. Tieto vnútorné obaly musia byť po

jednom alebo po niekoľkých vložené do drevených debien, ktorých dosky sú hrubé aspoň 18 mm; debny musia byť vyložené tuhým papierom alebo tenkým zinkovým plechom,

- b) predmety uvedené v bode 26 písm. c) sa musia baliť do pevných kartónových škatúl, a to buď v drevených vložkách s prispôbenými vývrtmi, alebo v pevných lepenkových vložkách, tak, aby sa vylúčil akýkoľvek ich posun. Lepenková škatuľa musí byť napustená parafínom alebo cerezínom a vodotesne uzavretá. Takto balená škatuľa musí byť vložená do väčšej drevenej debny s hrubými stenami tak, aby bola zo všetkých strán dokonale obložená pružnou vrstvou drevitej alebo papierovej vlny. Veko debny musí byť výhradne priskrutkované.

Horľavé telesá vyvíjajúce dráždivé látky

28. Pošta dopravuje

- a) predmety vyvíjajúce dráždivé látky so zažihacím zariadením zo zápalnice z čierneho prachu a zloží čierneho prachu s hmotnosťou najviac 1 g, ktoré sú určené na skúšanie ochranných masiek a na podobné účely,
- b) vyvíjače zapáchajúcich plynov s výhrevnou zložou z kovov alebo kovových oxidov alebo zo solí vyvíjajúcich kyslík; najviac však s 1 g dráždiacej látky premiešanej kremelinou,
- c) telesá s horľavou zložou z kovov a kovových oxidov, ktoré sú určené na cvičenie civilnej obrany.

29. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 21 platí pre balíky s vecami uvedenými v bode 28, že

- a) predmety uvedené v bode 28 písm. a) sa musia baliť najviac po 12 kusoch v buničine do škatúl z vlnitej lepenky. Najviac 20 škatúl z vlnitej lepenky musí byť vložené v kremeline do drevenej debny,
- b) predmety uvedené v bode 28 písm. b) sa musia baliť najviac po 8 do lepenkových škatúl obalených vlnitou lepenkou a uložených po jednej alebo po niekoľkých do drevenej debny. Jednotlivá zásielka nesmie obsahovať viac ako 250 vyvíjačov zapáchajúcich plynov,
- c) predmety uvedené v bode 28 písm. c) sa musia jednotlivo baliť do vlnitej lepenky a vložiť do drevených debien vyložených tuhým papierom.

Lahko zápalné a samozápalné látky

Horľavé kvapaliny

30. Pošta dopravuje

- a) horľavé kvapaliny a z nich vyrobené roztoky, zmesi, suspenzie, emulzie, ktoré sú pri teplote 20 °C a pri normálnom atmosferickom tlaku kvapalné a majú teplotu vzplanutia do 100 °C,
- b) horľavé kvapaliny, ktorých teplota vzplanutia je pod 21 °C (najmä benzín, benzén, metylalkohol, etylalkohol, liehové laky, acetaldehyd, acetón, dioxan, metylacetát, etylacetát a toluén),
- c) horľavé kvapaliny, ktorých bod vzplanutia je od 21 °C do 55 °C (najmä petrolej, lakový benzín, plynový olej, amylalkohol, amylacetát butanol, dekalín, etyllaktát a cyklohexanón),
- d) horľavé kvapaliny, ktorých bod vzplanutia je od 55 °C do 100 °C (najmä anilín, etylénglykol, vyššie alkoholy a niektoré pohonné a vykurovacie oleje).

31. Pošta dopravuje horľavé kvapaliny len do hmotnosti 10 kg; balíky a poštové sprievodky musia byť označené výraznou poznámkou „Horľavá kvapalina“. Pre balenie horľavých kvapalín platí okrem bodu 2, že

- a) balia sa len do pevných, utesnených a dobre uzavretých plechoviek, do sklenených, kameninových alebo drevených nádob, na hmotu ktorých nesmie obsah kvapalín pôsobiť škodlivo. Drevené nádoby sa nesmú použiť na kvapaliny uvedené v bode 30 písm. a) a b), na xylén a octan amylnatý,
- b) ako vonkajší obal sa musia použiť ďalšie pevné debny vyplnené vhodnými tesniacimi látkami a musia mať pevné držadlá. Na množstvo do 250 g sa môže ako vonkajší obal použiť škatuľa z pevnej vlnitej lepenky.

Celuloid

32. Pošta dopravuje celuloid v doskách, v listoch, tyčinkách alebo rúročkách, celuloidovú filmovú podložku v kotúčoch, osvetlené celuloidové filmy (vyvolané i nevyvolané), odpadky celuloidu a celuloidových filmov, pokiaľ pri polhodinovom zahriatí na 132 °C nevyvíjajú žltohnedé pary nitróznych plynov.
33. Na adresnej strane každého balíka musí byť prilepený červený lístok s poznámkou „Celuloid - neukladať pri tepelnom zdroji!“. Pre balenie celuloidu platí okrem bodu 2, že
  - a) balí sa do vzduchotesne uzavretých plechoviek, debien alebo do kartónových škatúl, filmy len do plechoviek. Prázdne miesta vnútri sa musia vyplniť, aby sa obsah nemohol pohybovať,
  - b) takto zabalené veci sa vložia do pevnej debny z dosiek aspoň 10 mm hrubých. Dno a veko sa musí priskrutkovať. Plechovky a škatule sa nesmú ukladať v debne tesne a medzi nimi musí byť výplň. Množstvo do 500 g môže byť zabalené do škatúl z hrubej lepenky.

Fosfor

34. Pošta dopravuje iba biely alebo žltý fosfor, a to v neskladných balíkoch do hmotnosti 5 kg. Pre dopravu fosforu platí okrem bodu 2, že
  - a) balíky s fosforom prijíma pošta len od 1. mája do 30. septembra,
  - b) balík musí byť označený ako mimoriadne nebezpečný jed podľa bodu 38,
  - c) fosfor sa balí do pevných, dobre zaletovaných plechových nádob naplnených vodou, pri hmotnosti zásielky do 250 g stačia pevné sklenené nádoby, vzduchotesne uzavreté a naplnené vodou, ktoré sa musia obaliť vhodnými tesniacimi látkami a vložiť do utesnenej plechovej nádoby. Ako vonkajší obal sa použije pevná debna.

Látky vyvíjajúce v styku s vodou horľavé plyny

35. Pošta dopravuje
  - a) alkalické kovy a kovy žieravých zemín, najmä sodík, draslík a vápnik, ako aj zliatiny týchto kovov,
  - b) karbid vápenatý a hydrid vápenatý,
  - c) peroxid sodíka, hydrogénsiričitan sodný a jeho zmesi, ak nie sú nebezpečnejšie ako peroxid sodíka.
36. Balíky obsahujúce veci podľa bodu 35 možno podávať na dopravu poštou iba do hmotnosti 5 kg. Balíky a poštové sprievodky musia byť označené výraznou poznámkou „Zápalná látka - chrániť pred vlhkom!“. Pre balenie látok vyvíjajúcich v styku s vodou horľavé plyny platí okrem bodu 2, že
  - a) látky sa balia do pevných utesnených a dobre uzavretých nádob zo železného pooloveného plechu alebo do nádob z bieleho plechu. Nádoby musia byť úplne suché; ak obsahujú látky uvedené v bode 35 písm. a), musia byť naplnené petrolejom,

- b) ako vonkajší obal sa musia použiť drevené debny, ktoré pri látkach uvedených v bode 35 písm. c) musia mať vnútri vložku zo železného pooloveného plechu a musia sa utesniť tak, aby do nich nemohla vniknúť voda.

Jedovaté a žieravé látky

Pevné a kvapalné jedy

37. Z pevných a kvapalných jedov pošta dopravuje len

- a) pevné zlúčeniny arzénu, najmä oxid arzenitý, sírník arzénu, kovový arzén a látky a prípravky obsahujúce arzén, určené na ochranu rastlín,
- b) kvapalné zlúčeniny arzénu, najmä kyselinu arzeničnú,
- c) kyanidy kovov okrem kyanovodíka a látok kyanovodíkom napojených (cyklónu),
- d) chlorid ortuťnatý, oxid ortuťnatý, farbivá obsahujúce meď, octan olovnatý a látky a prípravky obsahujúce ortuť, určené na ochranu rastlín,
- e) oxid olova, farbivá obsahujúce olovo (olovnaté pigmenty) s výnimkou farieb hotových na upotrebenie, zvyšky a odpadky so značným množstvom týchto látok, najmä olovený a spájkový popol a popol z písmovín,
- f) tetraetylolovo a jeho zmesi s organickými zlúčeninami halogénov,
- g) zlúčeniny tália a prípravky obsahujúce tálium,
- h) kyselinu šfavelovú a šfavelan draselný v pevnom stave; soli kyseliny kremíkovodíkovej,
- i) anilín (anilínový olej),
- j) zlúčeniny bárya okrem síranu bárnateho, najmä hydroxid bárnatý, sírník bárnatý a bárnaté soli.

38. Pevné a kvapalné jedy uvedené v bode 37 pošta dopravuje len v balíkoch do hmotnosti 5 kg. Adresná strana každého balíka musí byť označená

- a) obrazovým symbolom lebky so skríženými hnatmi,
- b) nápisom „Jed!“ alebo „Mimoriadne nebezpečný jed!“,
- c) názvom a koncentráciou jedu (jedov) v látke alebo v prípravku obsiahnutého,
- d) poučením o ohrození ľudského zdravia, napr. „Nebezpečné výpary!“, „Vstrebáva sa kožou!“,
- e) hmotnosťou a objemom obsahu.

Toto označenie musí byť čiernej farby na oranžovom podklade a musí byť umiestnené tak, aby bolo zreteľne viditeľné. Ak zásielka obsahuje horľavé jedy, musí byť označená aj výraznou poznámkou „Horľavina“. Údaj o hmotnosti a objeme obsahu podľa písmena e), poznámka podľa písmena b) a prípadná poznámka „Horľavina“ sa uvádzajú aj na poštovej sprievodke.

39. Okrem zasielacích podmienok podľa bodov 2 a 38 platí pre balíky s vecami uvedenými v bode 37, že

- a) pevné jedy okrem jedov, ktoré sú uvedené v bode 37 písm. b), c) a j), musia byť uložené v sklenených, kameninových alebo plechových, pevne a dobre utesnených nádobách. Kvapalné jedy však bez výnimky v zaletovaných kovových schránkach,
- b) v zaletovaných kovových schránkach musia byť kvapalné jedy aj vtedy, ak sú už v sklenených alebo kameninových nádobách. Takto zabezpečené jedy sa musia vložiť do pevných debien, v ktorých sa prázdne miesto medzi vnútorným balením a vonkajším obalom musí vyplniť pilinami alebo inými vhodnými savými látkami.

Žieravé látky

40. Zo žieravých látok pošta dopravuje len

- a) kyselinu sírovú, oleum, kyselinu dusičnú a zmesi kyseliny sírovej s kyselinou dusičnou, kyselinu chlór vodíkovú, olovený kal obsahujúci kyselinu sírovú z akumulátorov alebo olovených komôr, živice z rafinácie minerálnych olejov a odpadovú kyselinu sírovú pri výrobe nitroglycerínu, ak je celkom denitrovaná,
- b) chlorid sírny, dusičnan železitý a síran železitý (moridlo),
- c) hydroxid sodný a draselný - pevný alebo v roztokoch alebo v zmesiach, najmä alkalické žieravé pasty, zvyšok po rafinácii olejov,
- d) bróm,
- e) oxid sírový,
- f) sírník sodný,
- g) hydrogénsíran sodný,
- h) kyselinu chlór octovú,
- i) fenol, krezol,
- j) chlorid titaničitý.

41. Žieravé látky pošta dopravuje iba v balíkoch do hmotnosti 10 kg, chlorid titaničitý len do hmotnosti 5 kg. Balíky a poštové sprievodky musia byť označené symbolom ruky s poleptanými prstami, nápisom „Pozor! Žieravina!“ a názvom žieraviny. Pre balenie vecí uvedených v bode 40 platí okrem bodu 2, že

- a) zasielajú sa len v pevných, dobre utesnených (spájkovaných) a uzavretých kovových, sklenených, kameninových nádobách alebo v nádobách z pevných a netrieštivých umelých látok, na ktoré obsah škodlivo nepôsobí a ktoré neprepúšťajú vodu. Uzáveru sa musí upraviť tak, aby nemohla byť poškodená ani otrasom, ani obsahom,
- b) vonkajšie steny nádob sa musia dobre očistiť od stôp (znečistenia) obsahu. Ako vonkajší obal možno použiť iba pevné debny s držadlami a vyplnené tesniacimi látkami. Priestor okolo sklenených alebo kameninových nádob musí byť vyplnený infuzóriovou hlinkou alebo inými vhodnými zemitými látkami; použiť popol z uhlia je zakázané,
- c) chlorid titaničitý sa zasiela len v sklenených nádobách so zabrušenou zátkou. Ako vonkajší obal možno použiť len plechové schránky alebo drevené debny, sklenená nádoba so zabrušenou zátkou musí byť obalená baliacimi látkami a dobre v schránke alebo nádobe utesnená.

Biologický a patologický materiál

Skaze podliehajúce biologické látky

42. Skaze podliehajúce biologické látky možno, okrem látok zasielaných na vyšetrenie podľa bodov 43 až 47, zasielať len medzi ústavmi a úradne uznanými laboratóriami. V tuzemskom styku sa zasielajú v súrnych krehkých balíkoch; do hmotnosti 250 g ich možno zasielať tiež v doporučených zásielkach. V medzinárodnom styku možno skaze podliehajúce biologické látky zasielať len do krajín, pri ktorých je to uvedené v Poštovom sadzobníku, a to len v zásielkach EMS. Obal zásielky musí mať na adresnej strane fialovú nálepku pošty „Skaze podliehajúce biologické látky“ a poznámku o obsahu (napr. „Krv na skúšku“, „Biologický materiál“, „Nákazlivé látky“). Každá zásielka musí byť na všetkých stranách označená nápadným čiernym krížom.
43. Zaschnutý moč na filtračnom papieri sa môže vložiť do vrečka z nepriepustnej umelej látky, ktoré sa vloží do obálky z pevného papiera a obálka sa dobre zalepí.

44. Debny s krvnou plazmou zasielané transfúznymi stanicami alebo inými zdravotníckymi ústavmi sa označujú osobitnou nálepkou s bielou holubicou s červeným krížom v modrom poli a nápisom „Národná transfúzna služba“. Tieto zásielky sa podávajú ako neskladné balíky.
45. Ostatný materiál sa musí zasielať v skúmavkách alebo v iných nádobkách uzavretých tak, aby tekutý obsah za dopravy nemohol vytekať. Dobře uzavreté skúmavky alebo nádoby sa obalia mäkkým savým materiálom a vložia sa do pevnostenného puzdra z lepenky, dreva alebo iného vodného materiálu. Puzdro uzavreté tesne priliehajúcou uzáverou, ktorá sa zalepí dobre držiaca páskou, sa uloží do škatule z pevného materiálu. Puzdrá sa nesmú v škatuli pohybovať. Uzavretá škatuľa sa zabalí do baliaceho papiera, ktorého styčné plochy sa prelepia kvalitnou lepiacou páskou; škatuľa sa obviaže pevným motúzom.
46. Objemnejšie a ťažšie veci musia byť v hrubých sklenených, porcelánových, kameninových, hlinených nádobách alebo v nádobách z nepriepustnej umelej látky. Nádoba musí byť vzduchotesne uzavretá a jej uzáver sa musí ešte previazať nepriepustnou látkou. Nádoba sa musí vložiť do pevnej nepriepustnej schránky z dreva alebo z kovu vyplnenej pilinami alebo inou savou látkou tak, aby sa nádoba nemohla pohnúť a aby pri jej prípadnom poškodení nemohol obsah vytekať.
47. Časti tiel alebo vnútornosti z uhynutých zvierat sa musia vložiť do vrečka alebo obalu z nepriepustnej umelej látky. Vzduchotesne uzavreté vrečka alebo obaly sa vložia do schránky z dreva alebo z kovu vyplnenej pilinami alebo inou savou látkou.
49. Skaze podliehajúce biologické látky, ktoré sú nákazlivé alebo o ktorých to možno dôvodne predpokladať, sa musia označiť poznámkou „Nákazlivé látky“. Odosielatelia takých látok sa musia presvedčiť, že zásielky boli pre dopravu poštou zabalené tak, aby došli na miesto určenia v dobrom stave a aby počas dopravy nespôsobili nákazu ľudí alebo zvierat. Obal zásielky sa skladá z
- vnútornej nepriepustnej nádoby,
  - vonkajšieho nepriepustného obalu, ktorý musí byť dostatočne pevný, aby vyhovel bežným prepravným podmienkam,
  - savého materiálu umiestneného medzi vnútornou nádobou a vonkajším obalom. Ak sa vloží niekoľko vnútorných nádob do jediného vonkajšieho obalu, musí byť každá zabalená o sebe, aby sa vylúčil akýkoľvek dotyk medzi nimi. Savý materiál sa musí vložiť v dostatočnom množstve, aby v prípade nevyhnutnosti mohol celý obsah vsiaknuť.
50. Pre balenie nákazlivých látok platí okrem bodov 2 a 49, že
- vnútorné nádoby musia byť zo skla, kovu alebo plastických látok. Na zabezpečenie nepriepustnosti sa musia použiť účinné prostriedky, najmä zapečatenie zátok alebo zaletovanie kovových uzáverov. Ak sa použijú skrutkovacie uzávery, musia sa ešte zabezpečiť príľnavou páskou,
  - ak ide o látky, ktoré sa pri doprave chladia alebo mrazia (najmä ľadom, zmrazenými tampónmi alebo snehom kyseliny uhličitej), nesmú mať vnútorné nádoby skrutkovací uzáver. Ľad alebo sneh kyseliny uhličitej musí byť umiestnený medzi vnútorným a vonkajším obalom. Vonkajšie obaly musia byť dostatočne pevné, aby zostali v pôvodnej polohe, aj keď sa ľad alebo sneh kyseliny uhličitej roztopí. Ak sa použije sneh kyseliny uhličitej, musí vonkajší obal umožňovať jeho únik.
51. Obal balíka musí mať na adresnej strane normalizovanú nálepku v tvare kosoštvorca 10 X 10 cm alebo nálepku 5 X 5 cm s čiernou tlačou na bielom podklade. V hornej polovici nálepky je umiestnený symbol schválený pre nákazlivé látky, dolná polovica nálepky má text „Nákazlivá látka. Pri poškodení alebo úniku obsahu ihneď upovedomte orgány štátnej zdravotníckej správy!“.

52. Skaze podliehajúce biologické látky, ktoré nie sú nákazlivé, sa musia zabaliť do vnútorného nepriepustného obalu a do vonkajšieho ochranného obalu, pričom do vnútorného obalu alebo medzi vnútorný a vonkajší obal sa musí vložiť savá látka; tejto látky musí byť toľko, aby pri rozbití postačila vsiaknuť všetku tekutinu, ktorá je vo vnútornej schránke alebo ktorá sa v nej môže vytvoriť. Obsah vnútornej i vonkajšej schránky sa musí zabaliť tak, aby sa nemohol posunovať. Ak sa majú látky citlivé na vyššie teploty uchovať neporušené, musia sa urobiť ešte osobitné opatrenia, napr. vysušanie látky pri súčasnom zmrazení a obložení ľadom.

**Príloha č. 2
vyhlášky č. 78/1989 Zb.****ZASIELACIE PODMIENKY PRE TEKUTINY, ŽIVOČÍCHY, KREHKÉ, LAHKO SA KAZIACE VECI
A VECI, KTORÉ PREMÁČAJÚ, PREMASŤUJÚ ALEBO FARBIA**

1. Táto príloha ustanovuje zasielacie podmienky pre veci, ktoré vzhľadom na svoj charakter vyžadujú osobitný spôsob balenia; ich výpočet nie je vyčerpávajúci. Pri odosielaní vecí porovnateľného charakteru treba použiť obdobný spôsob balenia a uzávery.

Tekutiny

2. Tekutiny v nádobách, ktoré sa ľahko rozbijú, sa musia zabaliť podľa bodov 16 a 17. Voľný priestor sa musí dostatočne vyplniť savou a pružnou látkou, napr. drevitou vlnou, viskózovou hubou, bavlnou, vatou. Na dopravu poštou sa musia podať ako krehké balíky.
3. Ak sa v balíku zasielajú s inými vecami nádoby s tekutinami podľa bodu 2, musia sa zabezpečiť, aby sa nedotýkali navzájom ani ostatných vecí a zabránilo sa treniu alebo nárazom medzi nádobami a ostatnými vecami a medzi nádobami a stenami obalu. Balíť nádoby iba do papiera, bielizne alebo odevných súčastí je nedostatočné.
4. Tekutiny sa môžu zasielať aj v opletených fľašiach z hrubého skla; pletivo musí fľašu dostatočne chrániť a fľaša sa v ňom nesmie pohybovať. Ochranné pletivo fliaš s obsahom väčším ako päť litrov musí mať držadlá.
5. Tekutinami, ktoré kvasia alebo nie sú ešte celkom vykvasené, nesmú byť fľaše celkom naplnené, aby plynové produkty nevyrazili zátku alebo neroztrhli fľašu.
6. Plechovky s tekutinami nepotrebujú osobitný obal pod podmienkou, že sú z dostatočne hrubého plechu a že sú vzduchotesne a bezpečne uzavreté.
7. V medzinárodnom styku musia byť tekutiny a ľahko rozpustné látky uzavreté v nádobách dokonale nepriepustných. Každá nádoba sa musí umiestniť do osobitnej schránky z kovu, z dreva, z odolnej plastickej látky alebo z pevnej vlnitej lepenky a obložiť pilinami, bavlnou alebo inou vhodnou ochrannou látkou, a to v takom množstve, ktoré bude v prípade rozbitia nádoby pre vsiaknutie tekutiny postačujúce. Veko každej škatule sa musí upevniť tak, aby sa nemohlo uvoľniť.
8. V listových zásielkach možno tekutiny, oleje a iné ľahko rozpustné látky dopravovať iba pod podmienkou, že sú v malom množstve a že sú v hermeticky uzavretých nádobách alebo fľaštičkách. Každá nádoba musí byť bezpečne uzavretá a vložená do škatule z kovu alebo iného pevného materiálu, vyplnenej savou ochrannou látkou, a to v takom množstve, ktoré bude v prípade rozbitia nádoby pre vsiaknutie tekutiny postačujúce. Veko alebo uzáver škatule sa musia upevniť tak, aby sa nemohli uvoľniť.

Živočích

9. Balíky so živočíchmi sa musia podať ako súrne a neskladné; o ich podávaní platí aj § 22 ods. 5 vyhlášky. Balík so živočíchmi polepí pošta alebo odosielať nálepkou „Attention - Pozor! Animaux vivants! - Živočích!“.
10. Živočích možno dopravovať v pevných schránkach (klietkach, debnách, košoch). Ich doprava vo vreciach alebo škatuliach nie je dovolená. Na dopravu poštou vyhovujú malé cicavce, najmä zajace, psy, morčatá a vtáky, najmä operená zver a hydina, a to za týchto podmienok:
  - a) schránky musia byť čisté, vzdušné a priestorné; zviazané zvieratá nie je dovolené dopravovať,
  - b) dno schránok musí byť pevné, a ak treba, pokryté stelivom (senom, slamou, pilinami),
  - c) schránky sa musia upraviť tak, aby zvieracie výkaly a stelivo neznečistili zásielky, miestnosti a dopravné prostriedky.
11. Včely, pijavice, priadky morušové a cudzopasníky musia byť v pevných schránkach, aby nemohli uniknúť, uštipnúť alebo spôsobiť nákazu; do cudziny sa môžu zasielať iba v listových zásielkach - § 4 ods. 2 písm. c) vyhlášky.

12. Hady musia byť v plátenom vrecku, ktoré sa vloží do kletky alebo do škatule s malými otvormi na prístup vzduchu. Ako vonkajší obal sa použije machom vyplnená pevná schránka. Balík a poštová sprievodka sa nápadne označia „Živé hady“.
13. Raky možno dopravovať v košoch, debnách alebo v kartónoch s otvormi. Raky sa ukladajú do vrstiev žihľavy, machu alebo drevitej vlny.
14. Rybacie ikry sa ukladajú na osobitné navlhčené rámčeky, ktoré sú opatrené izolačnou látkou a obložené suchým ľadom. Zostava rámčekov sa zabalí do nepriepustnej látky a previazaná sa vloží do debny, ktorá musí byť na všetkých stranách najmenej o 5 cm väčšia. Prázdny priestor v debne sa vyplní izolačnou látkou. Veko debny musí byť označené bielou nálepkou s červeným vyobrazením ryby a nápadným nápisom „Živé rybacie ikry“. Okraj nálepky musí byť označený poznámkou „Vrchná strana - Neprevracat - Opatrne“.
15. Zabitá zver, najmä zajace, bažanty, hydina, jarabice, musí byť celá zabalená tak, aby v priebehu poštovej dopravy nespôsobila škodu.

Krehké, kaziace sa a znečisťujúce veci

16. Ľahko rozbitelné veci, najmä sklo, porcelán, umelá látka, rozhlasové prijímače, magnetofóny a iné krehké veci sa musia dobre zabaliť do dostatočne hrubých obalov z pevného materiálu, ktoré odolajú nárazom a tlakom pri nevyhnutnom zaobchádzaní za dopravy. Zasielajú s v krehkých balíkoch.
17. Vonkajší obal sa musí vyplniť dostatočným množstvom drevitej vlny alebo inej účinnej ochrannej látky, ktorá v priebehu dopravy zabráni treniu alebo nárazom predmetov tak medzi sebou, ako aj medzi predmetmi a stenami obalu.
18. Balíky s ľahko sa kaziacim obsahom sa musia v tuzemskom styku podať ako súrne, a ak je to potrebné aj ako neskladné.
19. Mäkké ovocie sa zasiela v prútených košoch alebo drevených debnách, ktorých dno a steny sú vyložené nepriepustnou látkou z umelých látok; debny a koše sa musia uzavrieť vekom.
20. Mokvajúce ovocie, najmä čučoriedky, jahody, maliny sa zasielajú v dobre uzavretých plechovkách alebo v pevných schránkach z dreva alebo z iného odolného materiálu; zasielať toto ovocie v kartónových škatuliach nie je dovolené.
21. Ustanovenie bodu 18 platí aj pre balíky so živými rastlinami.
22. Mastné a neľahko rozpustné látky, najmä masti, krémy a živice sa musia uložiť do vrecka alebo do škatule z umelej látky alebo z iného vhodného materiálu, ktorý sa vloží do dostatočne pevného vonkajšieho obalu. Priestor medzi obalmi sa musí vyplniť vhodnou savou a ochrannou látkou.
23. Prášky a iné látky, ktoré farbia, sa balia ako veci uvedené v bode 22; ako vnútorný obal sa môže však použiť len dokonale uzavretá kovová škatuľa.

Príloha č. 3
vyhlášky č. 78/1989 Zb.

HMOTNOSŤ A ROZMERY ZÁSIELOK 1. Pre všetky zásielky sa ustanovuje táto najvyššia dovolená hmotnosť:

Druh zásielky	Najvyššia dovolená hmotnosť pre	
	tuzemský styk	medzinárodný styk
a) lístky	20 g	20 g
b) listy	1 kg	2 kg
c) tlačivá	-	2 kg; ak ide o knihy alebo brožúry 5 kg
d) tlačivá podávané hromadne	-	14 kg
e) balíčky	-	2 kg; do niektorých krajín podľa Poštového sadzobníka len 1 kg, príp. 500g
f) slepecké zásielky	7 kg	7 kg
g) letákové zásielky	100 g	-
h) novinové zásielky	500 g	500 g
l) cenné listy	1 kg	2 kg
j) balíky	15 kg	podľa Poštového sadzobníka
k) staničné listy	5 kg	-

2. Pre zásielky sa ustanovujú tieto rozmery:

Druh zásielky			Najmenšie dovolené rozmery	Najväčšie dovolené rozmery
a)	lístky		140 x 90 mm	148 x 105 mm
		plochého tvaru	140 x 90 mm	súčet dĺžky, šírky a výšky nesmie byť väčší ako 900 mm a žiadny z rozmerov nesmie presahovať 600 mm
b)	listové zásielky	vo zvitkoch	dĺžka zvitku nesmie byť kratšia ako 100 mm a súčet jeho súčet jeho dĺžky s dvojnásobným priemerom nesmie byť menší ako 170 mm	zvitok nesmie byť dlhší ako 900 mm a súčet jeho dĺžky s dvojnásobným priemerom nesmie byť väčší ako 1040 mm
c)	cenné listy		ako pre listy plochého tvaru	ako pre listy plochého tvaru
d)	balíky	tuzemského styku	ako pre listy; pri neskladných alebo krehkých balíkoch nesmie byť súčet dĺžky, šírky a výšky, alebo ak sú vo zvitku, súčet dĺžky a dvojnásobného priemeru menší ako 600 mm	súčet dĺžky, šírky a výšky pri balíkoch nepravidelných tvarov nesmie byť väčší ako 3000 mm a žiadny z rozmerov nesmie presahovať 2400 mm; balíky nepravidelných tvarov ako nesmú mať súčet dvoch najväčších rozmerov väčší ako 3000 mm
		medzinárodného styku	ako pre tuzemský styk	pre každú krajinu ustanovuje Poštový sadzobník

**Príloha č. 4
vyhlášky č. 78/1989 Zb.****SLUŽBY PRE USPORIADATEĽOV VÝZNAMNÝCH SPOLOČENSKÝCH UDALOSTÍ**

1. Usporiadatelia významných udalostí, najmä slávností, výstav, zjazdov alebo športových podujatí môžu žiadať, aby pošta pri týchto príležitostiach zriadila v určitom mieste príležitostnú priehradku alebo poštu alebo aby na určité miesto vyslala motorové vozidlo, ktoré je prispôbené na poskytovanie rovnakých služieb ako pri príležitostnej priehradke alebo na pošte (ďalej len „autopošta“).
2. Usporiadatelia môžu žiadať, aby počas konania týchto akcií sa podané listové zásielky a poštové ceniny opečiatkovali osobitnou príležitostnou pečiatkou. Na pečiatkovanie sa používa farba určená v rozhodnutí správy pôšt a telekomunikácií podľa bodu 3 písm. b).
3. Žiadosti sa podávajú najmenej štyri mesiace pred začatím akcie, a to
  - a) o zriadenie príležitostnej priehradky, pošty alebo autopošty prostredníctvom príslušného riaditeľstva spojov Správe pôšt a telekomunikácií Praha alebo Správe pôšt a telekomunikácií Bratislava,
  - b) o vydanie príležitostnej pečiatky príslušnej správe pôšt a telekomunikácií, ktorá rozhodne, či sa pečiatka vydá.
4. Žiadosť musí obsahovať
  - a) čas, po ktorý má byť príležitostná priehradka, pošta alebo autopošta v činnosti,
  - b) definitívny výtvarný návrh príležitostnej pečiatky v trojnásobnej veľkosti, ktorý musí zodpovedať odborovej norme spojov¹⁹⁾ a ktorý musí schváliť umelecká komisia Českého fondu výtvarných umení alebo umelecká komisia Slovenského fondu výtvarných umení,
  - c) názov a číslo účtu žiadateľa, prípadne nadriadenej alebo inej organizácie v peňažnom ústave s názvom a sídlom tohto ústavu a súhlas na to, aby si organizácie spojov z uvedeného účtu vyinkasovali náklady, ktoré so zriadením priehradky alebo pošty, s vyslaním autopošty a so zhotovením príležitostnej pečiatky súvisia; v prípadoch, keď tieto náklady bude za žiadateľa uhrádzať zo svojho účtu nadriadená alebo iná organizácia, musí sa v podanej žiadosti uviesť jej písomný súhlas,
  - d) potvrdenie objektívneho orgánu, spravidla príslušného národného výboru o skutočnom konaní akcie; potvrdenie sa nepožaduje pri pravidelne usporadúvaných akciách celoštátneho alebo medzinárodného významu,
  - e) vyhlásenie, že usporiadateľ akcie na svoje náklady zabezpečí vyhovujúcu miestnosť s potrebným zariadením, pri vyslaní autopošty zaobstaráva povolenie orgánu Zboru národnej bezpečnosti na jej umiestnenie a uhradí výdavky za elektrický prúd spotrebovaný autopoštou.
5. Zhotovené príležitostné pečiatky sú vlastníctvom pošty.
6. Na propagáciu významných udalostí, najmä slávností, výstav, zjazdov alebo športových podujatí môže príslušná správa pôšt a telekomunikácií na základe žiadosti záujemcov povoliť, aby pošta za úhradu pri pečiatkovaní podaných listových zásielok používala stroj s osobitnou propagačnou vložkou.
7. Žiadosti o propagačnú pečiatkovaciu vložku sa podávajú príslušnej správe pôšt a telekomunikácií najmenej päť mesiacov pred začatím akcie a musia obsahovať
  - a) výtvarný návrh propagačnej pečiatkovej vložky s jej legendou schválený umeleckou komisiou Českého fondu výtvarných umení alebo umeleckou komisiou Slovenského fondu výtvarných umení,
  - b) názov pošty a čas, po ktorý sa má na nej propagačná pečiatkovacia vložka používať,
  - c) údaje podľa bodu 4 písm. c).
8. Sadzba za pečiatkovanie je uvedená v Poštovom sadzobníku a vyberá sa za každú propagačnú pečiatkovaciu vložku podľa času jej používania.

**Príloha č. 5
vyhlášky č. 78/1989 Zb.****DOPRAVA ÚRADNÝCH PÍ SOMNOSTÍ S DORUČENKOU V TUZEMSKOM STYKU**

1. Táto príloha ustanovuje odlišné podmienky podávania a dodávania úradných písomností s doručenkou, ktoré podľa osobitného predpisu²⁰⁾ odosielajú súdy, prokuratúry, orgány Zboru národnej bezpečnosti, štátne notárstva, hospodárska arbitráž a správne orgány.

Zasielacie podmienky

2. Úradné písomnosti s doručenkou sa na dopravu poštou podávajú v doručenkových obáľkach vyrobených podľa odborovej normy,²¹⁾ ktorých osobitná úprava potlače adresnej strany - doručenkovej sa ustanovuje po dohode medzi Federálnym ministerstvom dopravy a spojov a zúčastnenými rezortmi; v jednotlivých prípadoch správnosť zadania do tlače podľa záväzne ustanoveného vzoru overuje rezortné normalizačné stredisko Výskumného ústavu spojov v Prahe.
3. Na úradné písomnosti s doručenkou sa používajú doručenkové obáľky so zvislým hnedým alebo modrým pruhom; farba pruhu je určujúca pre spôsob zaobchádzania so zásielkou (body 14 až 21).
4. Doručenkové obáľky podľa bodu 2 sú oprávnené používať
  - a) súdy, prokuratúry, štátne notárstva, hospodárska arbitráž a orgány Zboru národnej bezpečnosti,
  - b) správne orgány podľa zákona č. 71/1967 Zb., orgány, ktorým iný zákon zveril rozhodovanie o právach a právom chránených záujmoch alebo povinnostiach občanov a organizácií v oblasti štátnej správy, a orgány, ktoré rozhodujú a vydávajú rozhodnutia podľa vyhlášky č. 16/1962 Zb. o konaní vo veciach daní a poplatkov.

Podávanie na poštovú dopravu

5. Adresa a ostatné údaje doručenkových obáľok sa vyplňajú podľa predtlaču prepisom. Pri odosielaní úradných písomností väčších rozmerov sa doručenková obáľka celou plochou prilepí na pravú dolnú štvrtinu adresnej strany zásielky.
6. Úradné písomnosti s doručenkou sa na poštovú dopravu podávajú ako doporučené listy; adresovať ich poste restante nie je dovolené. Úradné písomnosti s hnedým pruhom nie je dovolené označovať poznámkou „Do vlastných rúk“.

Všeobecné zásady dodávania úradných písomností s doručenkou

7. Úradné písomnosti s doručenkou sa s výnimkou písomností uvedených v bodoch 9 a 10 doručujú na adresu uvedenú na zásielke, aj keď si adresát vyhradil, že si bude svoje zásielky z pošty odnášať.
8. Ak sa pošta dozvie, že adresát sa na adrese uvedenej na písomnosti nezdržiava alebo že sa zdržiava na inej adrese, písomnosť pošle za podmienok uvedených v bodoch 22 a 23; ak to nie je možné, vráti ju aj s doručenkou odosielateľovi. Na zadnú stranu vrátenej zásielky uvedie dôvod jej nedoručenia a novú adresu: ak novú adresu nezistí, pripojí poznámkou „Nová adresa neznáma“.
9. Úradné písomnosti s doručenkou adresované príslušníkom ozbrojených zborov dodáva pošta podľa prílohy č. 6 bodu 8 písm. c). Rovnakým spôsobom dodáva tieto zásielky prostredníctvom
  - a) náčelníka väznice alebo nápravno výchovného ústavu, ak sú adresované osobám vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody,
  - b) správy liečebného ústavu, ak sú určené osobám vo výkone ústavného ochranného liečenia.

Obdobne postupuje pri zásielkach chovancov detských domovov, osobitných výchovných zariadení a diagnostických ústavov.²²⁾

10. Úradné písomnosti s doručenkou pre organizácie pošta doručí podateľni, ak podateľne niet, vedúcemu organizácie, prípadne ich vydá pracovníkovi alebo odnášačovi, ktorého vedúci organizácie preberaním zásielok poveril.
11. Úradné písomnosti adresované advokátom do advokátskych poradní doručuje pošta
  - a) podľa bodov 17 až 21, ak ide o úradnú písomnosť s modrým pruhom, ktorá má nad označením adresáta výraznú poznámku „PREVZATIE PODATEĽNOU VYLÚČENÉ“,
  - b) podateľni advokátskej poradne alebo miestne oddelenému pracovisku advokátskej poradne, kde advokát pracuje, ak ide o úradnú písomnosť s modrým pruhom, ktorá nie je označená poznámkou podľa písmena a); ak na pracovisku nie je podateľňa zriadená, vydá ju odnášačovi alebo pracovníkovi, ktorého vedúci preberaním zásielok poveril.
12. Ak adresát odoprie úradnú písomnosť s doručenkou prijať, odovzdá doručovateľ adresátovi písomné poučenie o tom, že ak odosielateľ uzná jeho odopretie zásielky za bezdôvodné, bude sa písomnosť považovať za doručенú dňom, v ktorom ju odoprel prijať. Ďalej doručovateľ alebo pracovník pošty postupuje takto:
  - a) Na zadnú stranu zásielky napíše poznámku „Adresát odoprel prijať dňa .... z dôvodov.... a prevzal písomné poučenie o následkoch odopretia prijatia“, ktorú doplní odtlačkom dennej pečiatky a svojím podpisom, a zásielku vráti odosielateľovi.
  - b) Ak adresát odmietne prevziať okrem zásielky aj písomné poučenie, vyznačí na zadnej strane zásielky poznámku „Adresát odoprel prijať zásielku a písomné poučenie o následkoch odopretia prijatia dňa.... z dôvodu....“ a ďalej postupuje podľa písmena a).
13. Úradné písomnosti s doručenkou doručuje pošta
  - a) adresátom, ktorí môžu preukázať svoju totožnosť podľa § 41, prípadne len podľa § 41 ods. 1 písm. e) vyhlášky, ak ide o osoby pozbavené spôsobilosti na právne úkony,
  - b) úradné písomnosti s hnedým pruhom aj iným, dospelým osobám, pokiaľ to je podľa bodu 14 prípustné, ak môžu preukázať svoju totožnosť podľa § 41 vyhlášky.

Doručovanie úradných písomností s hnedým pruhom

14. Úradné písomnosti s hnedým pruhom doručí pošta adresátovi, ak ho nezastihne v mieste doručenia, inej dospeléj osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ak je ochotná odovzdať písomnosti obstaráť. O doručení písomnosti osobe mimo adresátovho bytu musí doručovateľ adresáta vyrozumieť písomným upozornením.
15. Ak doručovateľ adresáta nezastihne a ak nemôže zásielku doručiť ani niektorému z prijímateľov podľa bodu 14, uloží ju na pošte alebo na miestnom národnom výbore a adresáta o uložení zásielky vyrozumie tlačivom pošty „Oznámenie“. Prevzatie písomnosti si nechá národným výborom potvrdiť. Deň uloženia poznamená na doručenke, doručenkou od písomnosti oddelí, podpíše ju a odovzdá určenému pracovníkovi pošty. Ten doručenkou preskúma, opečiatkuje dennou pečiatkou a zašle odosielateľovi písomnosti.
16. Písomnosti sa ukladajú do konca odbernej lehoty, pričom deň ich uloženia sa považuje za deň ich doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvie.

Doručovanie úradných písomností s modrým pruhom

17. Úradné písomnosti s modrým pruhom vydá pošta len adresátov zásielky.
18. Ak doručovateľ adresáta zásielky nezastihne, zanechá mu na odovzdacom mieste tlačivo pošty „Výzva“ s upozornením, že mu príde doručiť písomnosť znovu v deň a hodinu uvedenú na tomto tlačive. Ak adresát nemá domovú schránku, zanechá mu doručovateľ výzvu na odovzdacom mieste iným vhodným spôsobom, napr. ju upevní na vstupných dverách do bytu alebo na vhodnom mieste pracoviska; o jej zanechaní potom podľa možnosti vyrozumie susedov alebo osoby zamestnané na pracovisku a požída ich, aby adresáta na ňu upozornili. Na doručenkou napíše doručovateľ poznámku „Výzva na....“, ktorú doplní odtlačkom dennej pečiatky a svojím podpisom.
19. Ak adresát výzve nevyhoví, uloží doručovateľ písomnosť aj s doručenkou na pošte alebo na miestnom národnom výbore; adresáta o tom upovedomí tlačivom pošty „Vyrozumenie“ a deň

uloženia zásielky vyznačí na doručenke. Prevzatie písomnosti si nechá národným výborom potvrdiť.

20. Písomnosti sa i s doručenkou ukladajú na tri dni. Ak si adresát zásielku do troch dní od jej uloženia nevyzdvihne, poverený pracovník ju preskúma, doručenkou opečiatkuje dennou pečiatkou a podpíše, oddelí ju a vráti odosielateľovi. Písomnosť zostane pre adresáta uložená do konca odbernej lehoty.
21. Písomnosti, na ktorých je nad označením adresáta uvedená poznámka „ULOŽENIE VYLÚČENÉ“, sa na pošte neukladajú a po druhom neúspešnom pokuse o doručenie sa aj s doručenkou vracajú odosielateľovi; také písomnosti označí doručovateľ na zadnej strane zásielky poznámkou „Adresát nezastihnutý - späť“, ktorú doplní odtlačkom dennej pečiatky.

Doposielanie

22. Úradné písomnosti s doručenkou, ktoré nie sú označené poznámkou „NEDOPOSIELAŤ“, pošta doposiela podľa § 55 vyhlášky.
23. Úradné písomnosti s doručenkou, ktoré sú v ľavom hornom rohu doručenky označené výraznou poznámkou „NEDOPOSIELAŤ“, sa môžu doposielať len na dodávacie pošty v tom istom mieste.

Druhopyisy doručeníek

24. Odosielatelia úradných písomností s doručenkou, ktorým sa nevrátila doručenka, môžu žiadať, aby im pošta dodatočne zaobstarala nové potvrdenie prijatia zásielky na druhopise doručenky. Na tento účel používajú vlastné tlačivá s pripojenými druhopismi doručeníek, ktoré zasielajú na priame vybavenie príslušným dodávacím poštám. Tieto žiadosti sú bezplatné a pošty im musia vyhovieť.
25. Druhopis doručenky predloží pošta adresátovi úradnej písomnosti a požiada ho, aby na ňom prevzatie zásielky s dátumom jej pôvodného doručenia podľa dokladov pošty ešte raz potvrdil. Potvrdený druhopis doručenky zašle pošta odosielateľovi.
26. Ak adresát odoprie prevzatie úradnej písomnosti na druhopise doručenky dodatočne potvrdiť, zistí pošta vo svojich dokladoch, či zásielka bola doručená, vydaná alebo vrátená a druhopis doručenky doplní podľa svojich dokladov. Pri doposlaní zásielky postúpi žiadosť odosielateľa príslušnej pošte.
27. Dôvod, pre ktorý adresát odmietol prijatie zásielky znovu potvrdiť, a výsledok svojho pátrania oznámi pošta vo svojej odpovedi odosielateľovi úradnej písomnosti.

**Príloha č. 6
vyhlášky č. 78/1989 Zb.****DODÁVANIE ZÁSIELOK OZBROJENÝM ZBOROM**

1. Táto príloha ustanovuje na základe ustanovenia § 37 ods. 4 vyhlášky podmienky dodávania zásielok zložkám Československej ľudovej armády, útvarom ministerstiev vnútra, Zboru národnej bezpečnosti, vojskám ministerstva vnútra a pohraničnej stráže (ďalej len „ozbrojené zbory“).
2. Zásielky určené ozbrojeným zborom a ich príslušníkom, stranickým a spoločenským organizáciám sa nedoručujú.
3. Zásielky pre adresátov uvedených v bodoch 1 a 2 sa adresujú do poštových priechodov príslušných dodávacích pôšt, odkiaľ si ich odnášiaci ozbrojených zborov denne odnášajú; ak na dodávacej pošte nie je poštový priechod k dispozícii, vypúšťa sa z adresy zásielky údaj „Poštový priechod...“. Adresy sa píše podľa týchto vzorov
4. Pokiaľ táto príloha neustanovuje pre niektoré prípady inak, platí pre odnášku zásielok pre ozbrojené zbory § 48 a 49 vyhlášky. Na odnášku poštových zásielok sú ozbrojené zbory povinné používať výhradne poštové odnášacie knihy, ktoré vydáva a predáva pošta. Odnáška zásielok sa uskutočňuje z pošty, ktorú si ozbrojený zbor po predchádzajúcom prerokovaní s príslušnou okresnou správou spojov zvolí.
5. Odnášacie vyhlásenie, poštová odnášacia kniha a odpis titulného listu tejto knihy musí byť opečiatkovaný okrúhlou pečiatkou s krycím číslom ozbrojeného zboru. Ak ozbrojený zbor nemá takúto pečiatku pridelenú, opečiatkuje uvedené doklady odtlačkom svojej obdĺžnikovej pečiatky a overovacím odtlačkom okrúhlej pečiatky príslušnej posádkovej podacej stanice.
6. Z výhrady odnášky sú vylúčené zásielky s platnou poznámkou „Do vlastných rúk“, zásielky s doručenkou a úradné písomnosti s doručenkou pre občianskych pracovníkov, politické a spoločenské organizácie. Tieto zásielky sa uložia na pošte a adresáti sa o ich uložení písomne vyzovujú; oznámenia, výzvy a vyzovovanie odovzdajú pošty odnášačom.
7. Pošta vydá zásielky alebo odberné listy na zásielku tomu, kto sa preukáže poštovou odnášacou knihou, pričom neskúma oprávnenie prevziať zásielky toho, kto ju predkladá; rovnako neskúma pravosť podpisu na odberných listoch. Za prípadné zneužitie poštovej odnášacej knihy pošta nezodpovedá.
8. Zásielky pošta vydá odnášačom podľa príslušných ustanovení vyhlášky s týmito odchýlkami:
  - a) na balíky a cenné listy s udanou cenou vyššou ako 2000,- Kčs sa najprv vydajú odberné listy, ktoré sa zapisujú do poštovej odnášacej knihy. Zásielky sa vydajú až po predložení adresátom potvrdeného odberného listu, ktorého podpis je overený odtlačkom okrúhlej pečiatky s krycím číslom ozbrojeného zboru, dátumom a podpisom veliteľa, náčelníka alebo povereného príslušníka ozbrojeného zboru,
  - b) poštové poukážky do sumy 2000,- Kčs sa zapisujú do „Súpisu poštových poukážok pre ozbrojené zbory; ak znejú na sumu vyššiu ako 2000,- Kčs, dodávajú sa podľa písmena a). Podrobnosti upravujú prevádzkové predpisy pošty,
  - c) zásielky s platnou poznámkou „Do vlastných rúk“ alebo s doručenkou a úradné písomnosti s doručenkou adresované príslušníkom ozbrojených zborov sa vydajú odnášačovi aj s doručenkou. Ozbrojený zbor zabezpečí, aby adresát doručenkou podpísal a jeho podpis overí odtlačkom okrúhlej pečiatky s krycím číslom, dátumom a podpisom veliteľa, náčelníka alebo povereného príslušníka ozbrojeného zboru. Počet doručeníek pošta vyznačí v poštovej odnášacej knihe a sleduje, aby ich odnášač riadne podpísané, overené, všetky a včas vrátil. Nedoručiteľné úradné písomnosti s doručenkou, ktoré odnášač ozbrojeného zboru pošte vráti, musia mať uvedený dôvod nedoručiteľnosti; tento údaj musí byť overený rovnakým spôsobom ako podpis adresáta na doručenke,
  - d) ak nie je možné podľa písmena a) až c) overiť podpis adresáta odtlačkom okrúhlej pečiatky s krycím číslom ozbrojeného zboru, overí sa za rovnakých podmienok odtlačkom okrúhlej pečiatky príslušnej posádkovej podacej stanice,

- e) príchod telegrafických poukázok, súrnych balíkov a náhlych zásielok dodávacie pošty telefonicky oznamujú dozorným orgánom alebo iným osobám, ktoré veliteľstvo ozbrojeného zboru touto úlohou poverilo; týmto osobám sa telefonicky dodávajú aj došlé telegramy a telefónne výzvy. Preto treba v záhlaví odnášacieho vyhlásenia doplniť poznámku „Príchod telegrafických poukázok, súrnych balíkov a náhlych zásielok oznámte a telegramy a telefónne výzvy dodávajte... na telefón č. ....“; zmeny týchto údajov sa ohlasujú dodávacej pošte písomne. Text telegramu dodaného telefónom odovzdá pošta odnášačovi spoločne s obyčajnými listovými zásielkami.
9. Odnášač je pri preberaní zásielok povinný ihneď ich prezrieť a zásielky, ktoré mu nepatria, odovzdať pri priehradke pošty.
10. Nedoručiteľné zásielky, ktoré odnášač vracia, musia mať uvedený dôvod nedoručiteľnosti alebo adresu, na ktorú sa má zásielka doposlať; tieto údaje musia byť overené okrúhlu pečiatkou s krycím číslom ozbrojeného zboru alebo okrúhlu pečiatkou príslušnej posádkovej podacej stanice, dátumom a podpisom zodpovedného funkcionára ozbrojeného zboru. Vyplatené poštové poukázky pošta späť neprijíma.

Slob. Jiří Dvořáček	alebo	Des. Karel Dobeš
VÚ 3805/K		VÚ 1602/S
Poštový priečinok 38		439 07 Peruc
390 01 Tábor 1		

4. Pokiaľ táto príloha neustanovuje pre niektoré prípady inak, platí pre odnášku zásielok pre ozbrojené zbory § 48 a 49 vyhlášky. Na odnášku poštových zásielok sú ozbrojené zbory povinné používať výhradne poštové odnášacie knihy, ktoré vydáva a predáva pošta. Odnáška zásielok sa uskutočňuje z pošty, ktorú si ozbrojený zbor po predchádzajúcom prerokovaní s príslušnou okresnou správou spojov zvolí.
5. Odnášacie vyhlásenie, poštová odnášacia kniha a odpis titulného listu tejto knihy musí byť opečiatkovaný okrúhlu pečiatkou s krycím číslom ozbrojeného zboru. Ak ozbrojený zbor nemá takúto pečiatku pridelenú, opečiatkuje uvedené doklady odtlačkom svojej obdĺžnikovej pečiatky a overovacím odtlačkom okrúhlej pečiatky príslušnej posádkovej podacej stanice.
6. Z výhrady odnášky sú vylúčené zásielky s platnou poznámkou „Do vlastných rúk“, zásielky s doručenkou a úradné písomnosti s doručenkou pre občianskych pracovníkov, politické a spoločenské organizácie. Tieto zásielky sa uložia na pošte a adresáti sa o ich uložení písomne vyzrozumujú; oznámenia, výzvy a vyzrozumenie odovzdajú pošty odnášačom.
7. Pošta vydá zásielky alebo odberné listy na zásielku tomu, kto sa preukáže poštovou odnášacou knihou, pričom neskúma oprávnenie prevziať zásielky toho, kto ju predkladá; rovnako neskúma pravosť podpisu na odberných listoch. Za prípadné zneužitie poštovej odnášacej knihy pošta nezodpovedá.
8. Zásielky pošta vydá odnášačom podľa príslušných ustanovení vyhlášky s týmito odchýlkami:
- a) na balíky a cenné listy s udanou cenou vyššou ako 2000,- Kčs sa najprv vydajú odberné listy, ktoré sa zapisujú do poštovej odnášacej knihy. Zásielky sa vydajú až po predložení adresátom potvrdeného odberného listu, ktorého podpis je overený odtlačkom okrúhlej pečiatky s krycím číslom ozbrojeného zboru, dátumom a podpisom veliteľa, náčelníka alebo povereného príslušníka ozbrojeného zboru,
  - b) poštové poukázky do sumy 2000,- Kčs sa zapisujú do „Súpisu poštových poukázok pre ozbrojené zbory; ak znejú na sumu vyššiu ako 2000,- Kčs, dodávajú sa podľa písmena a). Podrobnosti upravujú prevádzkové predpisy pošty,
  - c) zásielky s platnou poznámkou „Do vlastných rúk“ alebo s doručenkou a úradné písomnosti s doručenkou adresované príslušníkom ozbrojených zborov sa vydajú odnášačovi aj s doručenkou. Ozbrojený zbor zabezpečí, aby adresát doručenkou podpísal a jeho podpis overí odtlačkom okrúhlej pečiatky s krycím číslom, dátumom a podpisom veliteľa, náčelníka alebo povereného príslušníka ozbrojeného zboru. Počet doručení pošta vyznačí v poštovej odnášacej knihe a sleduje, aby ich odnášač riadne podpísal, overené, všetky a včas vrátil.

Nedoručiteľné úradné písomnosti s doručenkou, ktoré odnášač ozbrojeného zboru pošty vráti, musia mať uvedený dôvod nedoručiteľnosti; tento údaj musí byť overený rovnakým spôsobom ako podpis adresáta na doručenke,

- d) ak nie je možné podľa písmena a) až c) overiť podpis adresáta odtlačkom okrúhlej pečiatky s krycím číslom ozbrojeného zboru, overí sa za rovnakých podmienok odtlačkom okrúhlej pečiatky príslušnej posádkovej podacej stanice,
  - e) príchod telegrafických poukážok, súrnych balíkov a náhlych zásielok dodávacie pošty telefonicky oznamujú dozorným orgánom alebo iným osobám, ktoré veliteľstvo ozbrojeného zboru touto úlohou poverilo; týmto osobám sa telefonicky dodávajú aj došlé telegramy a telefónne výzvy. Preto treba v záhlaví odnášacieho vyhlásenia doplniť poznámku „Príchod telegrafických poukážok, súrnych balíkov a náhlych zásielok oznámte a telegramy a telefónne výzvy dodávajte... na telefón č. ....“; zmeny týchto údajov sa ohlasujú dodávacej pošte písomne. Text telegramu dodaného telefónom odovzdá pošta odnášačovi spoločne s obyčajnými listovými zásielkami.
9. Odnášač je pri preberaní zásielok povinný ihneď ich prezrieť a zásielky, ktoré mu nepatria, odovzdať pri priehradke pošty.
10. Nedoručiteľné zásielky, ktoré odnášač vracia, musia mať uvedený dôvod nedoručiteľnosti alebo adresu, na ktorú sa má zásielka doposlať; tieto údaje musia byť overené okrúhlou pečiatkou s krycím číslom ozbrojeného zboru alebo okrúhlou pečiatkou príslušnej posádkovej podacej stanice, dátumom a podpisom zodpovedného funkcionára ozbrojeného zboru. Vyplatené poštové poukážky pošta späť neprijíma.

- 1) Tarifa výkonov poštovej prevádzky VC, MC 21/71.
- 2) § 4 ods. 1 vládneho nariadenia č. 240/1949 Zb., ktorým sa vykonáva poštový zákon.
- 3) § 4 ods. 1 písm. c) vládneho nariadenia č. 240/1949 Zb.
- 4) § 6 ods. 3 vládneho nariadenia č. 240/1949 Zb.
- 5) § 8 ods. 4 č. 2 a 3 zákona č. 222/1946 Zb. o pošte.
§ 4 ods. 2 vládneho nariadenia č. 240/1949 Zb.
- 5a) § 6 ods. 4 vládneho nariadenia č. 240/1949 Zb.
- 6) Vládne nariadenie č. 7/1954 Zb. o obehú zákonných peňazí v znení vládneho nariadenia č. 17/1960 Zb.
- 7) ČSN 88 4674 - Lístky.
ON 88 4675 - Pohľadnice.
ON 50 6410 - Poštové obálky.
- 8) § 6 až 9 vyhlášky Ústredného úradu pre veci národných výborov č. 97/1961 Zb. o názvoch obcí, označovaní ulíc a číslovaní domov.
§ 7 až 11 vyhlášky Ministerstva vnútra SSR č. 93/1970 Zb. o určovaní názvov obcí a ich častí, ulíc a iných verejných priestranstiev a o číslovaní budov.
- 9) ČSN 88 4674.
ON 88 4675.
- 10) Zákon č. 81/1966 Zb. o periodickej tlači a o ostatných hromadných informačných prostriedkoch.
- 11) ON 50 6410.
- 12) § 23 vyhlášky Federálneho ministerstva zahraničného obchodu č. 51/1986 Zb., ktorou sa vykonáva colný zákon.
- 13) § 8 zákona č. 222/1946 Zb.
- 14) § 19 až 23 vyhlášky č. 51/1986 Zb.
- 15) § 5 ods. 4 vládneho nariadenia č. 240/1949 Zb.
- 16) § 5 vládneho nariadenia č. 240/1949 Zb.
- 17) § 9 ods. 2 písm. c) vládneho nariadenia č. 240/1949 Zb.
- 18) § 10 ods. 2 vládneho nariadenia č. 240/1949 Zb.
- 19) ONS 90 6110 - Poštová denná pečiatka
- 20) Zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok).
Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.
Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
Vyhláška Ministerstva financií č. 16/1962 Zb. o konaní vo veciach daní a poplatkov.
- 21) ON 50 6410.
- 22) § 1 vyhlášky Ministerstva školstva Českej socialistickej republiky č. 64/1981 Zb. o školských zariadeniach na výkon ústavnej výchovy a ochrannej výchovy.
§ 1 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 119/1980 Zb. o výkone ústavnej výchovy a ochrannej výchovy v školských výchovných zariadeniach.

